Milliyet
ÇOCUK
9 Haziran 1980 ● Sayı: 23 ● 20 Lira

Her hafta
Milliyet
ÇİZGİ-ROMAN
dergisi
armağan ediyoruz

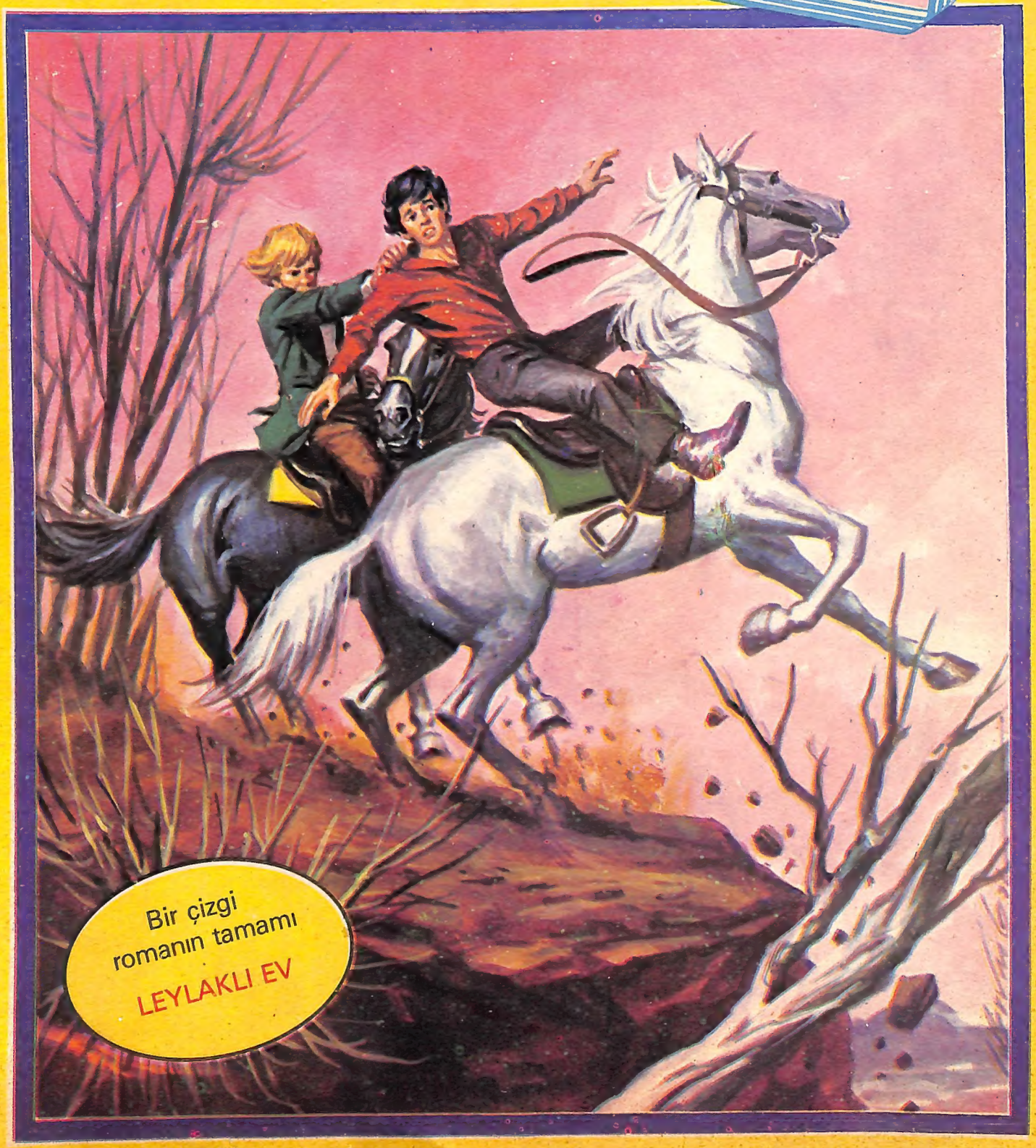

Bir çizgi romanın tamamı
LEYLAKLI EV

TEMEL REİS

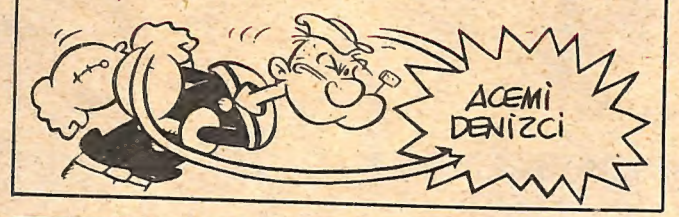
ACEMİ DENİZCİ

DENİZE AÇILACAĞIMIZA GÖRE KAPTAN ŞAPKAMI GİYEYİM..
EVET DENİZİN ÜSTÜNDE GİDECEĞİZ

HA-HA-HA! BİR ŞİŞE ISPANAK SUYU..

HEY KAPTAN SİSE YAKALANACAĞIZ...

ŞİMDİ BİZ DENİZDE KAYBOLDUK DEĞİL Mİ?
BİR KAPTAN KARANIN NEREDE OLDUĞUNU DAİMA BİLİR..

ÜZÜLME CANIM KARAYI NASIL OLSA BULACAĞIM...
FAKAT HİÇ BİR ŞEY GÖREMİYORUZ Kİ!

Hİ! Hİ! KAYBOLDUK İŞTE..
PÜF.. BENİM GİBİ BİR DENİZCİNİN İÇGÜDÜSÜ KARAYA ÇOK YAKIN OLDUĞUMUZU SÖYLÜYOR.

SİS KALKIYOR..

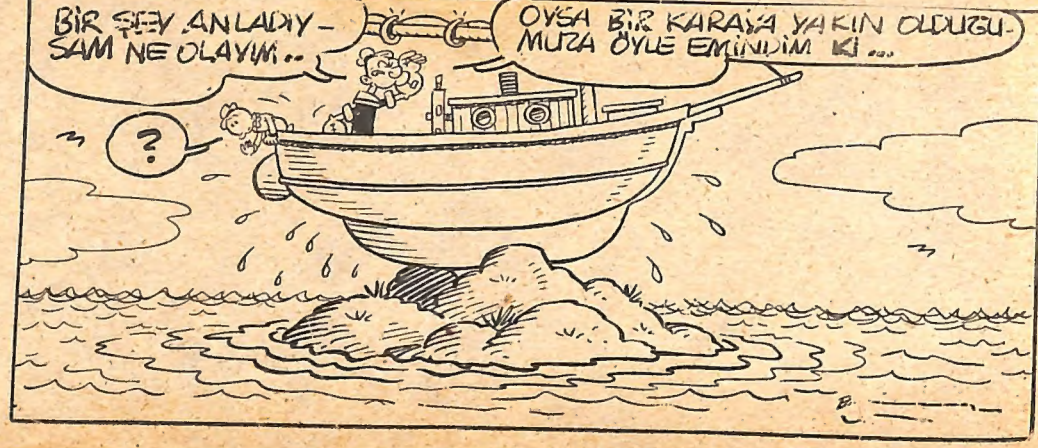
BİR ŞEY ANLADIYSAM NE OLAYIM..
OYSA BİR KARAYA YAKIN OLDUĞUMUZA ÖYLE EMİNDİM Kİ...
?

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır

9 Haziran 1980

1980 / Sayı 23 / Sıra 367

Sahibi:
Milliyet Yayın A.Ş. adına
ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Yönetmeni:
ÜLKÜ TAMER

Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni:
GÜL ÖNET

Teknik Yönetmen:
MEHMET İLKORUR

Adres:
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Yayınları
Basın Sarayı
Cağaloğlu
İstanbul

Abone ve Satış için Başvuru Adresi:
MİLLİYET GAZETESİ
Satış Servisi
Cağaloğlu
İstanbul

Abone Koşulları:
1 yıl : 1014 TL.
6 ay : 507 TL.
Uçakla:
1 yıl : 1092 TL.
6 ay : 546 TL.
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir

Dizgi:
Milliyet Yayınları

Baskı:
Milliyet Ofset Tesisleri

Türkiye'de satış fiyatı:
20 TL
Kıbrıs'ta satış fiyatı:
25 TL

bizden size

HEPİNİZE merhaba sevgili çocuklar. Öncelikle uçurtma yazısı yarışmasına gösterdiğiniz büyük ilgi için teşekkür etmek istiyoruz. Gerçekten tahminlerimizi aşan bir katılma oranı oldu. Bu kadar güzel yazılar arasından bir seçme yapmak güç olacak anlaşılan.

PUL sayfamıza gösterdiğiniz ilgi de bizi sevindirdi. Bu sayfadan söz ederken bir düzeltme hatasını size duyurmak istiyoruz. Bu sayfayı size hazırlayan İzzet Kılınç arkadaşı sizlere tanıtırken doğum tarihi 1927 olarak çıkmış. Bu bir baskı ve düzeltme hatasıdır. İzzet Kılınç'ın doğum tarihi 1957'dir. Kendisinden ve siz okurlarımızdan özür diliyoruz.

BU hafta galiba bir özür daha dilememiz gerekiyor. Tümüyle sizlerin iyi niyetiniz olan büyük inancımız bizi böyle bir hataya yöneltti. Büyük yarışmamızın gerek duyurusunda gerekse sonrası sayılarımızda sürekli olarak yarışmaya özgün yapıtlarınızla katılmanızı söylemiştik. Herhangi bir başkasının öyküsü, resmi, karikatürü ya da şiirini kendinizinmiş gibi göndermenin yanlışlığı üzerinde ısrarla durmuştuk. Bundan sonra da gelen her yapıtı birer birer inceledik ve üzülerek söylüyoruz ki, tüm uyarılarımıza karşın gene de başkalarının yapıtlarının altına kendi imzasını atan okurlarımıza rastladık. Ancak birisini ayrımsayamamışız. Ve üzülerek söylüyoruz bir de ödüllendirmişiz. Okurlarımızdan gelen uyarı mektuplarıyla hatamızı anladık. Bu arkadaşın ödülünü geri göndermesini istiyor ve bir daha böyle bir hataya düşmemesini, kendisine yararı açısından diliyoruz. Ayşe Güven'in ödül kazandığı "Beyaz Örtü" adlı öykü, Güzel Türkçe kitabından alınmış. Hepinizden özür diliyoruz. Onun yerine ödülü Aslı Ak adındaki arkadaşınıza veriyoruz. 9 yaşındaki bu yarışmacı, Adapazarı'nda Sabiha Hanım İlkokulunda okuyor. İçerde öyküsünü bulacaksınız: "Nuran"...

Leonardo da Vinci

BU sayımızdan başlayarak sizlere büyük usta Leonardo da Vinci'nin "Fabl"larını, yani içindeki hayvan ve eşya kahramanlarının, insan gibi konuşup davrandığı öykülerinu sunacağız. Hepinizin severek izleyeceğini umuyoruz.

Leonardo da Vinci, 1452-1519 yılları arasında İtalya'da yaşamış bir büyük sanatçı ve bilim adamı. Büyük bir ressam olmasının yanı sıra ilk helikopter, denizaltı, tank, top vb. gibi şeylerin tasarımlarını da yapmış bir kişidir. Tüm bu niteliklerinin yanında onun bir öykücü olduğu pek bilinmez. Ama bu güzel öyküleri okuyunca Leonardo ustanın, bencilliğin ve kıskançlığın kötülükleri, iyilikseverliğin ve cömertliğin erdemleri hakkındaki düşüncelerini nasıl bir sade ve güzel biçimde sunduğunu göreceksiniz.

Gelecek hafta tekrar birlikte olmak üzere hepinize esenlikler dileriz, sevgili okurlarımız.

UZAY ÇOCUKLARI

TEMBELLER ADASI

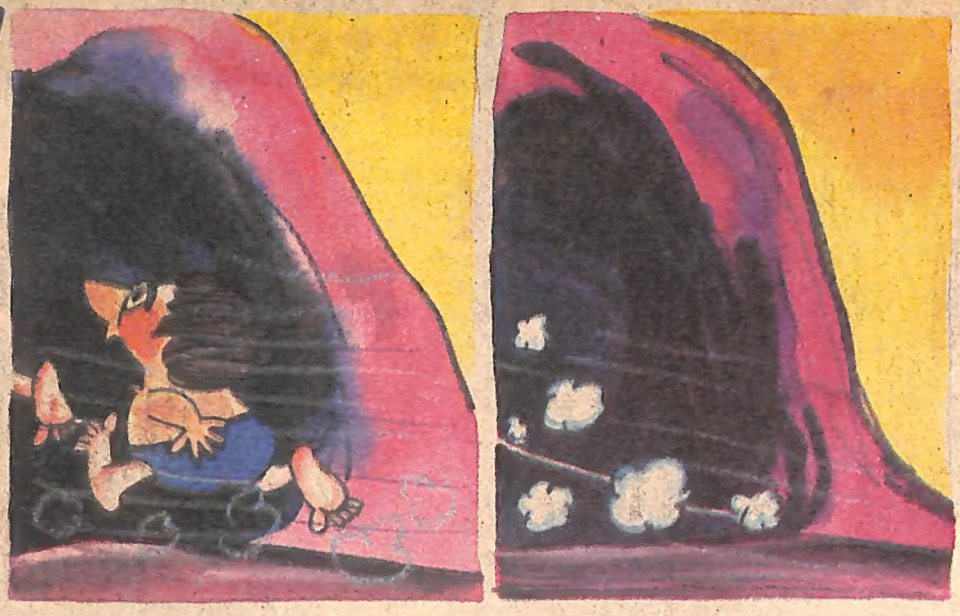

BİZİ GEÇİP GİTTİLER..

ÖNÜMÜZÜ KESİP TUZAĞA DÜŞÜRECEKLER..

ŞİMDİ NE YAPACAĞIZ?

ŞU KOVUĞA GİRELİM!

HAH, FİL KOVUĞA SIĞMADI. SIKIŞTI KALDI.

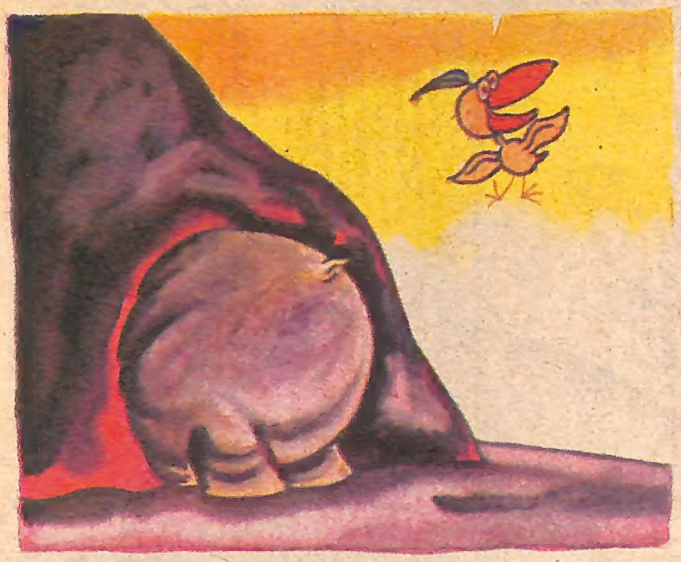

HEY TUZAĞA DÜŞTÜK. İÇERİSİ İNSAN DOLU...

GERİ DÖNÜN KAÇALIM BURADAN!

HEEY! KAPIDAKİ ÇEKİL DE ÇIKALIM...

SIKIŞTIM KALDIM BURADA.. KIPIRDAYAMIYORUM...

KURTARIN BİZİİİ! İÇERİSİ İNSAN DOLU!

KURTARIN BİZİİİ! İÇERİSİ İNSAN DOLU!

NE GÜLÜNÇ OLAY. İNSANLAR, KOYUNLAR KUZULAR VEEE YIRTICI HAYVANLAR HEPSİ BİR ARADA! İÇERİDE AMMA CÜMBÜŞ OLUYORDUR..

HIRRR! MEE! GIRR! MÖÖ İNNDAAT! ÇIYAK!

ŞU TÜYLERİMİ YOLAN ASLAN KRALI GÖRMELİ İÇERİDE O GÜZEL YELELERİ, POSTU KİMBİLİR NE BİÇİME GİRMİŞTİR.

ARTIK KRAL BENİM. AŞAĞIDA YALNIZCA ÖNEMSİZ BİR KAÇ KİŞİ VAR. TÜM GEZEGENİN KRALIYIM BEN...

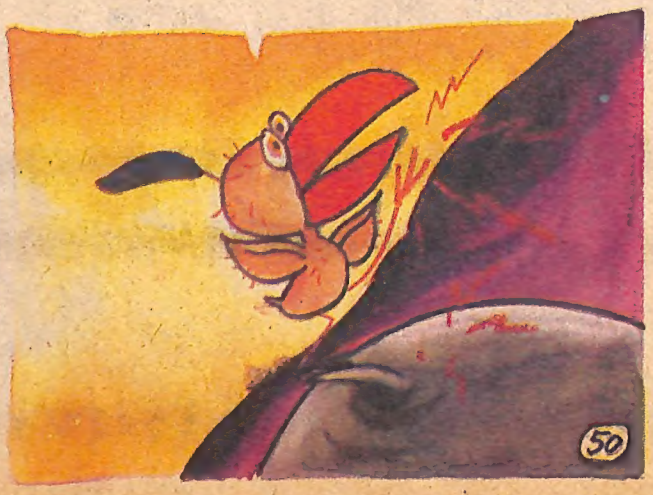

EY KOCA FİL, AYAKLARIMIN ALTINDASIN.. EZİYORUM SENİ!

ATTIĞIM BU TEKMEYİ DE ÖMRÜN BOYU UNUTMA.. BENİMLE UĞRAŞAMAZSIN!

HERKESE DUYURUYORUM! GEZEGENİN KRALIYIM BEN. DUYDUK, DUYMADIK DEMEYİN!

SEVGİLİM BAK ZAVALLI KUŞUN TÜYLERİ DÖKÜLMÜŞ!

AMAN SAKIN YAKLAŞMAYALIM. BELKİ DE UYUZ OLMUŞTUR..

UYUZ HA? BEN UYUZMUŞUM..

BİR KRALLA BÖYLE KONUŞAMAZSINIZ. KUŞLARIN BÖCEKLERİN, TÜM BU GEZEGENİN KRALIYIM BEN!

HAYDİ ORADAN TÜYSÜZ KRAL!

ÖMRÜMDE İLK KEZ TÜYSÜZ BİR KRAL GÖRÜYORUM.

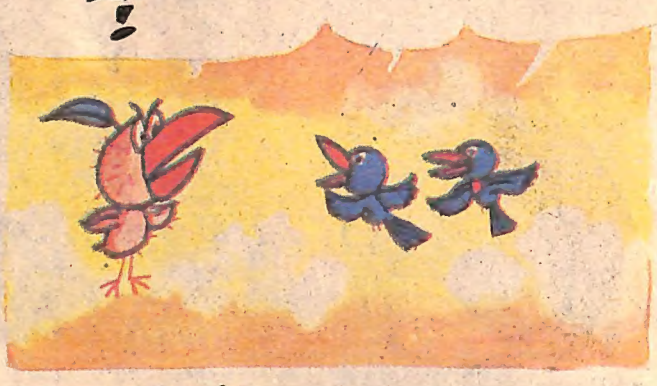

TÜYLERİM ASLANLA DÖĞÜŞÜRKEN DÖKÜLDÜ...

AŞLANLA DÖVÜŞÜRKEN Mİ?

YALANCI KUŞ. ASLANLA DÖĞÜŞMÜŞ.

EVET YELELERİNİ YOLDUM, BIYIKLARINI KOPARDIM. ÖMRÜMDE İLK KEZ SAÇ SAKAL TRAŞI OLDU ASLANCIK.

GÖRELİM ÖYLEYSE.. NEREDE ÖYLEYSE?

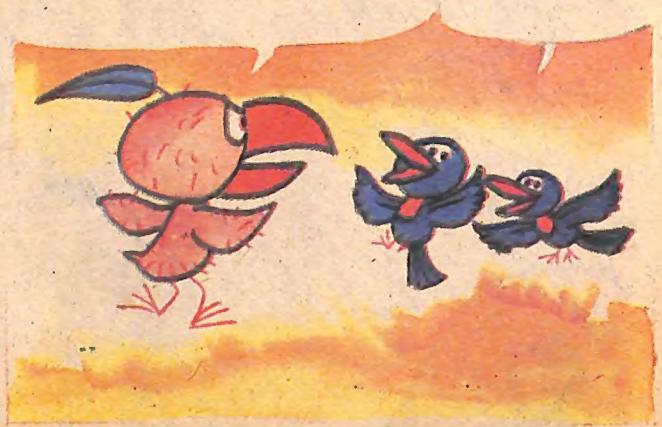

İLERİDEKİ KOVUKTA. TÜM HAYVANLARI VE TEMBELLERİ ORAYA KAPATTIM. FİLİ DE BAŞLARINA NÖBETÇİ YAPTIM!

BU KUŞA İNANMIYORUM. AMA GİDİP BİR BAKALIM...

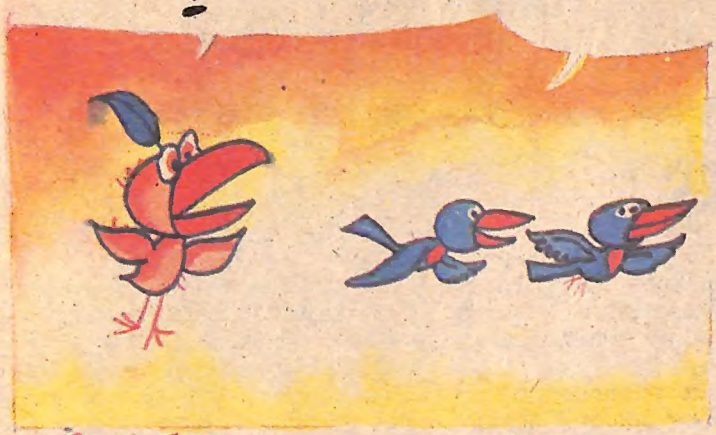

AAA! FİL GERÇEKTEN DE KAPIDA..

EVET, BAŞINI DA İÇERİ SOKMUŞ.. GÖZÜNÜ AYIRMIYOR ONLARDAN..

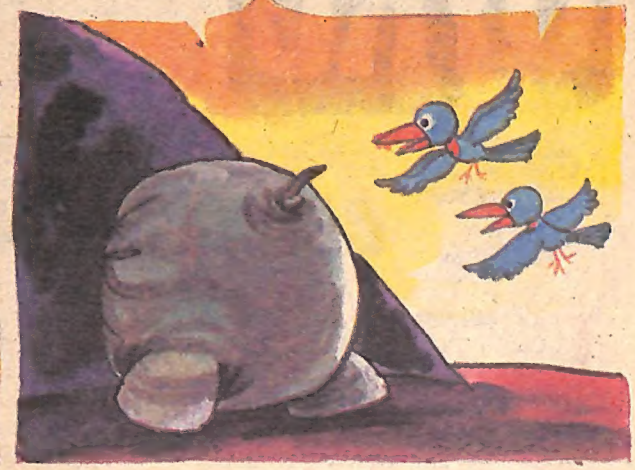

HIRR!

HARR!

İMDAT!

GIRR!

KUŞ DOĞRU SÖYLEMİŞ..

BU KADAR GÜÇLÜ BİR KUŞU ÖMRÜMDE İLK GÖRÜYORUM..

BİZ KUŞLARDAN DA BÖYLE YİĞİTLER ÇIKARMIŞ DEMEK..

HAKLISIN ONUNLA NE KADAR ÖĞÜNSEK AZDIR. BİZ KUŞLAR ÇOK GÜÇLÜYÜZ...

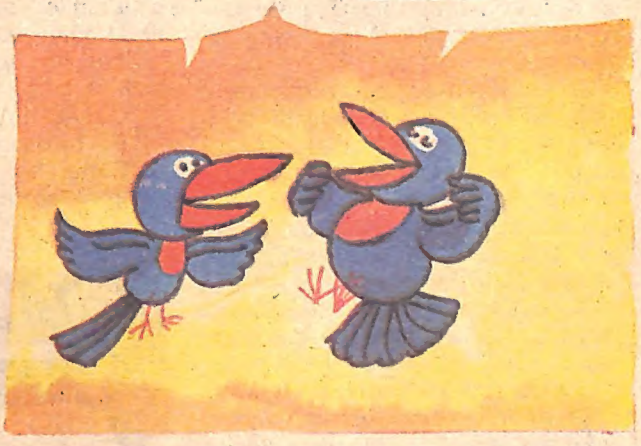

TOPRAK BAŞINDAN GEÇENLERİ ANLATIR.

ŞURADA İNSANLAR VAR. BİR BAKAYIM NE YAPIYORLAR..

HEY TOPRAK ABLA NERELERDEYDİN?

DEMEK BÖYLE. ŞİMDİ KAYA AĞABEY NEREDE ACABA?

AA.. ÇOCUKLAR ŞU GARİP KUŞA BAKIN. SANKİ BİZİ DİNLİYOR!

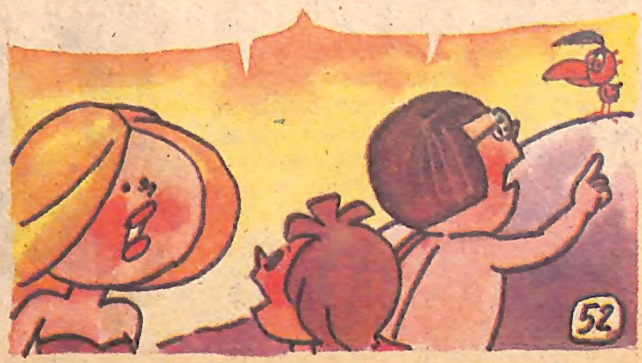

DEVAM EDECEK

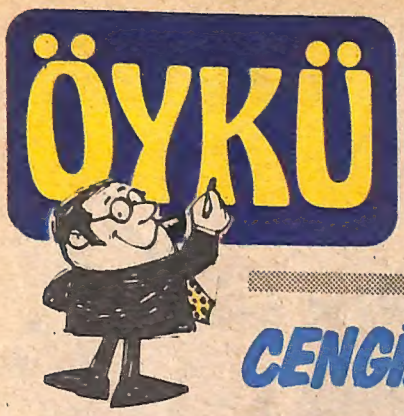

DENİZLİ KENT BANDOSUNU İLHAN NASIL KURDU?

CENGİZ BEKTAŞ

İLHAN'ı bir Cumartesi günü Gazi İlkokulunun bahçesinde tanıdım. O beşinci sınıftaydı, ben dördüncü...

İkimiz de kendi sınıfımızdan hava durumu görevlisi seçilmişiz. Öteki günlerde olduğu gibi, Cumartesi, Pazar günleri de okula gidip, havanın ısısını, basıncını, nemini saptamak bizim görevimizdi.

İlhan beni hemen etkilemişti. Benden uzundu, sarı saçları vardı. En önemlisi, bir ağız mızıkası vardı. Mızıkasını hep yanında taşıyordu.

O ilk Cumartesi görevimizi yaptıktan sonra, okulun bahçesindeki çeşmenin üzerine oturmuştuk. İstedim diye mızıkasını çalmıştı. Öyle güzel çalmıştı ki...

Bana da vermişti. Uğraşmış uğraşmış, birbiriyle ilişkisiz sesler çıkarabilmiştim ancak.

O çağlarda, Cumartesi günleri radyoda çocuk klübü yayınları vardı.

Ankara Ankara güzel Ankara

Seni görmek ister her bahtı kara diye başlardı bu yayınlar. Sonra çocuklara becerileri sergiletilirdi. İlhan, ağız mızıkasıyla, sanki bir başka ülke olan başkentin çocuklarından biri gibiydi...

İlhan çalışkandı, akıllıydı, başarılıydı.

Ama lisenin ilk yılından sonra okuldan ayrılmak zorunda kaldı. Çünkü babası sıkıntıdaydı.

İlhan, babasının, dedesinin, eski yöntemlerle yürütülen deri yapım yerinde çalışmaya başladı. Öyle yazıcı, denetleyici, yönetici olarak değil; İlhan, düpedüz işçi olarak çalıştı. Deri işinin inceliklerini kısa sürede kavradı. İlhan okulu bıraktı ama okumayı bırakmadı. Yayınları düzenli izledi. Evinin sorunlarıyla, babasına destek olmaktan öte, sokağın, giderek mahallenin sorunlarıyla da ilgilenir oldu. Çevresiyle çok kolay ilişki kurabiliyordu. Çünkü o çevreden hiç mi hiç yüz döndürmemiş, kopmamıştı. Bizim Denizlililer, kendilerine tepeden bakan, kendilerini ayrı tutan kişileri hiç sevmezler.

İlhan gibi kendilerinden birini, neredeyse yaşını doldurur doldurmaz Belediye meclisine üye seçtiler. Belediye meclisinde ona daha yetkili kurullarda görevler verildi. Denizli'ye gerçekten çok yararlı oldu. Büyük kentlerde okuyup, oralarda kalan, çıktıkları yeri unutan nice kişiler, onun Denizli için yaptıklarından utandılar.

İlhan her iyi, her güzel şey Denizli'ye gelsin isterdi.

"Olmaz."

"Bu bizde olmaz."

"Bunu biz beceremeyiz" gibi tembel sözlerine pek aldırmazdı.

Bir gün Belediye meclisine yeni bir öneri sundu. Denizli'de bir bando kurulsun istiyordu.

Öteki üyelerin kimi bir şey anlamadı bundan, kimi inanmaz inanmaz gülümsedi. Ama gene de, İlhan'ı kırmayacak bir çözüm arandı: Şimdilik bütçeye bando için (1) TL'lık bir ödenek konulacak. İleride, olanak bulunursa, yeterli para ayrılacaktı. İlhan hiç yılmadı.

Denizli'de, düğünlerde klarnet çalan çok şişman bir çalgıcı Kâzım vardı. Bir de ufak tefek bir davulcu... Kocaman davulunun ardında yiter giderdi. Çalanı göremediğiniz için, davul kendi kendine çalıyor sanırdınız.

İlhan önce onlarla konuştu. Akıllarını çeldi. Sonra onlarla bir-

likte yetenekli gençler saptadı. Kimini çöpçü, kimini itfaiyeci olarak belediye çalışanları arasına aldırdı. Sokaklarda bir çöpçünün eksik olduğunu kimse sezemezdi ki... Kentin azıcık kıyısında, göz altında olmayan bir yer buldu. Orada günlerce, kimseler görüp bilmeden çalışıldı. İlhan da olanak buldukça orada oluyordu.

İlhan, gene oradan buradan bulduğu yardımlarla, bütün çalgıcılara bir örnek giysiler yaptırdı.

Pazartesi, Perşembe günleri Denizli'nin pazarıdır. Bütün çevre köylerinin, kasabalarının insanları da, o günlerde Denizli'ye alışverişe gelirler. Çarşının hemen ağzındaki Bayramyeri denilen alan insan kaynar.

İlhan işte böyle bir günü seçti.

Günün en civcivli saatında, belediyeden ana yola, birdenbire, üçerli kolda sıralanmış, bir örnek giyinmiş, çalgıcılar çıkıverdiler. Uygun adımla, marşlar çalarak yürüdüler. Kâzım efendi en öndeydi. Herkesin düğünlerden tanıdığı, yusyuvarlak koca göbekli, çalgıcı Kâzım efendinin, klarnetini iki yana sallaya sallaya yürüyüşü pek hoştu. Hele hele en arkadan gelen davulcuyu görmeliydiniz. O küçücük adam koca davulun altında kalmıştı sanki. Davulun ayakları varmış da yürüyormuş gibiydi. Denizlililer şaşkınlık içindeydiler. Çoluk çocuk, büyükler bile, çalgıcı birliğinin ardına takıldılar. Çocuklar adımlarını davulun gümgümlerine uyduruyor; birliğin önünde, yanlarında, ardında birlikte yürüyorlardı. Bütün esnaf, dükkânlarından dışarıya çıkmıştı. Taşıtlar yolun kıyısına çekilmişti. Denizli kent bandosu Bayramyeri'ne yürüdü. Alanın tam ortasında yer aldı. Terlerini silip azıcık dinlendiler. Denizlililerin bildikleri ezgilerden oluşan ilk dinletilerine başladılar.

Herkesin yüzünde azıcık şaşkınlık, daha çok sevinç vardı. Davulcuyla birlikte ayaklarını yere usul usul vurarak ezgiye katılanlar çoğunluktaydı. Birbirlerine sevinçlerini, kutlama duygularını göstermek için:

— Pravo ülen, şunnara bak ne güze çalıyola! Diyorlardı.

Çocukları anlatmak olası değil.

İlhan hep uzaklardan izledi durumu. Cebindeki mızıkasını avucunun içinde sıkıp duruyordu.

İlhan, Denizli için bunun gibi daha neler yaptı, neler...

Çok genç yaşta ölmeseydi kimbilir daha neler yapacaktı?

YUVA

Karşı evin damına
Yuva yapmış bir leylek
Uçar bazen göklerde
Kanalarını gererek

Keşke Fatmaların da
Leylek yuvası kadar
Küçücük evleri olsa
Onlara da gelse bahar

SOFRA

Buyrun çocuklar buyrun
Size bir sofra kurdum
Yemek yerine sevgi
Ekmek yerine neşe
Buyrun çocuklar buyrun
Sofram benziyor güneşe

ÇOCUK YURTLARI

Ağlamak gelir içimden
Ne zaman aklıma gelse
Çocuk yurtlarındaki
Yalnız kardeşlerime

Onlar da gökyüzünü
Severler mi kuşlar kadar
Doyasıya uyurlar mı
Saçlarını kim tarar

Kim örter üstlerini
Yorganları kayınca
Gözlerini kim siler
Düşüp de ağlayınca

Yüreğim burkulur benim
Hep aklıma yurtlar gelir
Oysa çocuklar evinde
Çiçek dalında güzeldir

ŞİİRLER
ABDÜLKADİR BUDAK

ÇOCUKLAR ECE YAYINLARI'NIN YILDIZ SATICILAR KULÜBÜ'NE ÜYE OLUNUZ.

Yaz tatilinizi yararlı bir uğraşla geçirecek, bilgi satarak kazanç sağlıyacaksınız.

Koşulları okuyun ve bugün bize yazın. İki vesikalık resminizle birlikte göndereceğiniz kupon elinize geçtiğinde resimli üyelik kartınız ve kulüb armalı satıcı kepiniz ücretsiz olarak gelecektir.

Aşağıdaki kuponla ECE YAYINLARI'nın oyun kitaplarından en az dört tanesini işaretleyerek isteyin ve tutarını havale edin. Kitaplarla birlikte bizden armağan kuponları alacaksınız. Her kitap size 15 TL.lık armağan kuponu kazandırır. Kuponlarınızla Yeni Karamürsel ve Santral Mağazaların'dan dilediklerinizi alabilirsiniz. Kitapları arkadaşlarınıza satın, yeniden kitap isteyin, daha çok kazanın.

Satmak için çekimser davranmayın, yalnız değilsiniz: Size her ay gönderilecek satıcı bültenleri ile iyi bir yıldız satıcı olabilecek, diğer arkadaşlarınızın puan durumlarını izleyebilecek ve yeni yayınları öğrenebileceksiniz. Ayrıca, yıldız satıcı olarak hiçbir yerde yayınlanmayan oyun fikirlerinden yine ücretsiz yararlanacak, başka yayınları da özel indirimli olarak alabileceksiniz.

Çevrenizde kuponlarınızı kullanabileceğiniz bu mağazalar yoksa elinizdeki kuponları bize göndererek paraya çevirebilir veya bunlarla yeni kitaplar alabilirsiniz.

Son başvuru tarihi 14 Haziran 1980'dir.

Haydi çocuklar işte size yeni bir alan: Eğlenirken öğrenmek, bilgi dağıtmak ve kazanç....

ECE YAYINLARI

Halaskargazi Cad
Yapı Han 360/14
Sisli / İstanbul
Tel. 476931 408815

Garanti: Kitaplardan hepsini satamazsanız üzülmeyin. Geri gönderin, size yeni yayınlardan verelim. Dilerseniz paranızı da yollayabiliriz.

(Doldurduktan sonra iki resminizi ekleyip, Ece Yayınları, Yıldız Satıcılar Kulübü, Posta Kutusu 112 Mecidiyeköy, İstanbul adresine postalayınız.)
Lütfen beni de Yıldız Satıcılar Kulübü'ne üye yapınız.

ÜYELİK KUPONU

ADIM SOYADIM _____

ADRESİM _____

DOĞUM TARİHİM(gün,ay,yıl) _____

OKULUMUN ADI _____

ÖĞRETMENİMİN ADI _____

Şu kitapları göndermenizi rica ediyorum. Tutarını 11361 1 sayılı Posta Çeki hesabınıza havale ettim.

	ADET	TUTAR
Hareketli Oyuncaklar 75 Lira		
Bebeğimin Giysileri 75 Lira		
Odam ve Eşyalarım 75 Lira		
Çanaklar ve Çömlekler 75 Lira		
TOPLAM		

Önemli Not: Tüm para havalelerinizi Ece Yayınları 11361 1 sayılı Posta Çeki hesabına yaparsanız ayrıca havale bedeli ödemenize gerek kalmaz.

HALİT KIVANÇ SİZLERLE

"AVRUPA 80"

TÜRKÇESİNİ yazdım size, "Avrupa '80" diye... Oysa aslı şöyle: "Europa '80"... Bu hafta İtalya'da başlayacak Avrupa Futbol Şampiyonası'na verilen uluslararası ad bu... Sporseverleri büyük heyecana boğacak mücadele...

ÇİFT rakamla biten yıllar spor açısından şanslıdır. Ya Olimpiyat Oyunları'na sahne olurlar... Ya da bir Dünya Kupası görürler... Son rakamı çift olan yıllardan birinde (örneğin 1964'de, 1968'de, 1972'de, 1976'da, 1980'de) Olimpiyatlar düzenlenir. Çift rakamlı öteki yıllarda ise (örneğin 1962'de, 1966'da, 1970'de, 1974'de, 1978'de) futbolun en büyük heyecanı olan Dünya Kupası oynanır. Böylece çift rakamlı yılların birinde futbol ağır basar, ötekinde tüm sporlar ilgi görür. Dünya futbolunu yönetenler çok akıllı olmalı ki, Olimpiyatların yapıldığı yıllarda futbolun arka plana gitmesini önleyiverdiler. O yıllarda da gene büyük bir futbol mücadelesi seyrettirmeyi düşündüler. **"Hiç değilse, minik bir Dünya Kupası, en azından bir Avrupa Kupası kuralım"** dediler. İşte bu hafta futbol dünyasını peşinden sürükleyecek olan **"Avrupa Futbol Şampiyonası"** böyle doğdu.

AVRUPA Futbol Birliği, (yahut kısaltılmış adıyla **UEFA**), bu konuda yapılan öneriyi çabuk benimsemişti. Önerinin sahibi, **"Henri Delaunay"** adlı bir futbol adamıydı. Bu nedenle fikir gerçekleşince, kupanın bir adı da **"Henri Delaunay Kupası"** oldu. Bu ad bugün de söylenir. 1958'de gerçek alanına çıkan girişim, bir **"Avrupa Uluslar Kupası"**ydı. Her ülkenin millî takımı turnuvaya katılacak, gruplar halinde eleme maçları yapılacak, gruplarda başarı gösterenler finallerde yer alacaktı.

BİRİNCİ Avrupa Uluslar Kupası'nın finalleri 1960 yılında oynandı. Bu ilk kupanın sahibi Sovyetler Birliği oldu. İkinci kupa için mücadele 1964 yılına rastladı. Bu kez kupa, İspanyollarındı. Sonrasında **"Avrupa Uluslar Kupası"** yerine, **"Avrupa Futbol Şampiyonası"** denilen turnuva ad değiştirmiş oldu.

İLK Avrupa Futbol Şampiyonası, 1968 yılında İtalya'nın zaferiyle sonuçlandı,. Bunun finalleri 1972'de oynanan İkinci Avrupa Futbol Şampiyonası izledi. Federal Almanya'nın kazandığı bu şampiyonadan sonra Üçüncü Avrupa Futbol Şampiyonası'nda kupayı Çekoslovakya aldı. İşte 1976'da Çekoslovakların başarısıyla kapanan turnuvadan sonra, şimdi sıra Dördüncü Avrupa Futbol Şampiyonası'nda...

11 HAZİRAN'da başlayarak 22 Haziran'da sona erecek Dördüncü Avrupa Futbol Şampiyonası ya da kısa adıyla **"Avrupa '80"**, bu yıl Avrupa'da en güçlü millî futbol takımını ortaya çıkaracak. Bir bakıma Olimpiyatlar öncesinde spor dünyasına bir başka heyecan tattıracak.

ŞAMPİYONANIN finallerinde yer alan sekiz takımı belirlemek için eleme maçları oynandı. Avrupa'nın elemelerde mücadele eden 31 memleketi arasında biz de vardık. Futbol meraklısı okurlarım anımsayacak. Bu Avrupa Şampiyonası elemelerinde biz, Federal Almanya, Galler ve Malta ile bir grupta oynadık. Başarı gösterdik ama, Federal Almanya bizden güçlüydü. Final hakkını Almanlar sağladı.

FİNALLERDE Avrupa'nın sekiz ülkesi yer alıyor: Şampiyonada bu kez evsahipliği yapacak olan İtalya, Federal Almanya, Çekoslovakya, İspanya, Hollanda, Belçika, İngiltere ve Yunanistan.

SEKİZ finalist arasında sürpriz olarak tanımlanan, komşumuz Yunanistan... Öteki yedi takımın yedisi de birbirinden kuvvetli görünüyor. Sekiz finalist iki grup halinde çarpışacaklar önce... Birinci Grupta Federal Almanya, Çekoslovakya, Hollanda ve Yunanistan var. İkinci Grupta da İtalya, İngiltere, İspanya, Belçika...

İTALYANLAR bu büyük futbol mücadelesi için dört kentindeki stadları hazırladı. Maçlar İtalya'nın başkenti Roma'dan başka Milano, Napoli ve Torino kentlerinde oynanacak.

FUTBOLSEVER okurlarım için Dördüncü Avrupa Futbol Şampiyonası ya da "Avrupa '80"in fikstürünü de sunuyorum:

11 Haziran'da Roma'da Federal Almanya-Çekoslovakya

11 Haziran'da Napoli'de Hollanda-Yunanistan

12 Haziran'da Milano'da İtalya-İspanya

12 Haziran'da Torino'da İngiltere-Belçika

14 Haziran'da Roma'da Çekoslovakya-Yunanistan

14 Haziran'da Napoli'de Fed. Almanya-Hollanda

15 Haziran'da Milano'da İspanya-Belçika

15 Haziran'da Torino'da İtalya-İngiltere

17 Haziran'da Milano'da Çekoslovakya-Hollanda

17 Haziran'da Torino'da Fed. Almanya-Yunanistan

18 Haziran'da Napoli'de İspanya-İngiltere

18 Haziran'da Roma'da İtalya-Belçika

21 Haziran'da Napoli'de Birinci ve İkinci gruplarda ikinci olanlar çarpışacak, kazanan şampiyonanın üçüncülüğünü alacak.

22 Haziran'da Roma'da final (İki grubun birincileri oynayacak, kazanan şampiyon olacak.)

İSTERSENİZ aranızda bahse girebilirsiniz. "Kim şampiyon olacak?" diye... Evsahibi İtalya mı? Bizi eleyen Federal Almanya mı? Son kupayı kazanan Çekoslovakya mı? İddialı Hollanda mı? Futbolun beşiğinden gelen İngilizler mi? Ne dersiniz?

Haydi televizyon başına....

Leonardo da Vinci'den

ANAHTAR DELİĞİNDEKİ ÖRÜMCEK

BİR örümcek kendine yeni bir yer arayıp dururken aklına anahtar deliği geldi.

Harika bir sığınak diye düşündü kendi kendine. Onun orada saklanacağı kimin aklına gelirdi ki! Arada sırada delikten başını çıkartıp sağı solu gözetleyebilirdi de.

"Yukarıya kocaman bir ağ kurarım sinekler için" dedi. "Sonra da aşağıya, şu basamaklara doğru bir başka ağ da böcek yavruları için..." Biraz daha bakındı, "Kapının kenarına da bir başka ağ, sivrisinekler için" diye söylendi memnun memnun.

Örümcek çok mutluydu. Anahtar deliğinde oturmak ona çok güven vermişti. Delik dar, karanlık ve demirle kaplıydı. Kuşatılamaz bir kale, güvenli bir zırh gibiydi.

Kendini bu tatlı düşüncelere kaptırmışken örümcek, kapıya yanaşan ayak sesleri işitti. Hemen yeni evinin derinliklerine çekilip beklemeye başladı.

Ama zavallı örümcek bu deliğin kendi için yapılmadığını aklına bile getirmemişti. Deliğin asıl sahibi, yani anahtar deliğe girdi ve örümceği oradan itip uzaklaştırdı.

AÇ TİLKİ İLE DİKKATSİZ SAKSAĞAN

BİR gün karnı açlıktan zil çalan tilki, bir ağacın altına halsizce uzanmıştı. Ağacın tepesinde ise bir yığın saksağan inanılmaz bir gevezeliğe dalmışlardı.

Tilki onlara görünmeden gözetlemeye başladı. Kuşlar kendilerine yiyecek arıyorlardı. Hatta ölü hayvanların üzerlerine bile korkmadan konuyor ve gagalıyorlardı.

"Bir deneyeyim bakalım" dedi tilki kendi kendine.

Hiç gürültü çıkarmadan yere uzandı ve ölüymüş gibi ağzını da açarak beklemeye başladı.

Çok zaman geçmeden bir saksağan, tilkiyi gördü. Hemen üzerine konarak tilkinin dilini gagalamaya başladı.

Ama tabiî ki zavallı saksağan biraz daha dikkatli olsaydı tilkinin canlı olduğunu ayrımsayabilecekti ve tilki de onu kapıp yemeyecekti!

Hayvan Masalları

İSTİRİDYE İLE YENGEÇ

BİR istiridye aya âşık olmuştu. Dolunay olduğu zamanlar kenara yanaşır ve ağzı açık doya doya aya bakardı.

Onu gözetleyen bir yengeç, bu durumdan yararlanmaya karar verdi. İstiridyenin ağzı açıkken onu yiyecekti.

Ertesi gece istiridye ağzını açar açmaz yengeç içine bir çakıl taşı koydu. İstiridye kapanmaya çalıştı ama taş ona engel oldu.

●

Böyle bir şey, sırlarını başkalarına açan herkesin başına gelebilir. Yerin kulağı vardır derler...

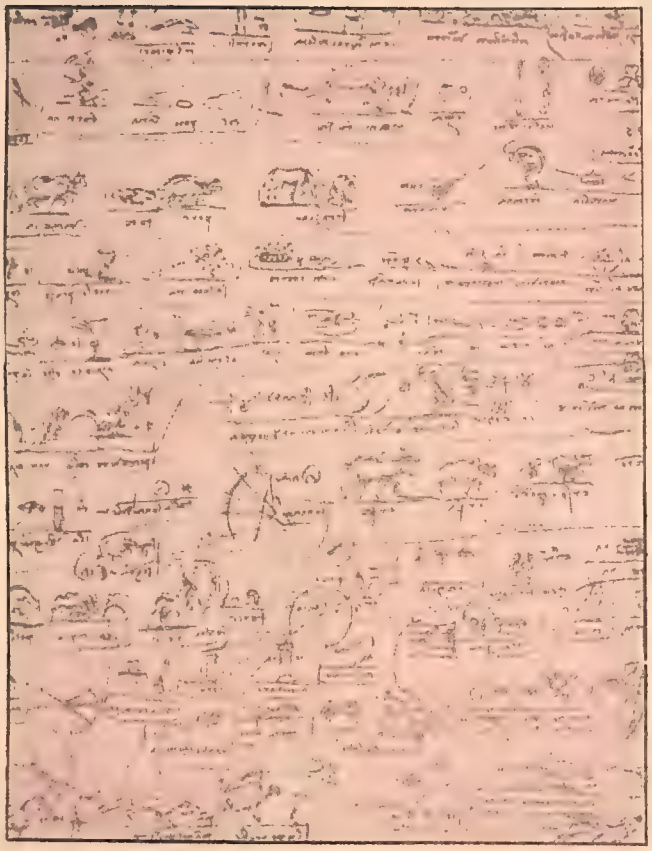

KAĞITLA MÜREKKEP

BİR gün bir kâğıt parçası, kendi gibi kâğıt parçalarıyla birlikte bir masanın üzerinde dururken, kendine bir şeylerin yazıldığını gördü. Çok kara bir mürekkebe batmış bir dolma kalem üzerine bir yığın sözcük yazıp duruyordu.

"Bana bu yaptığın çok ayıp değil mi?" dedi kâğıt parçacığı kaleme... "Üzerime korkunç işaretler yaptınız. Artık ben bir ömür boyu bittim demektir."

"Dur biraz!" dedi mürekkep. "Ben seni mahvetmedim. Seni sözcüklerle donattım. Sen artık bir kâğıt parçacığı değil, bir habersin. İnsan düşüncesinin bir öncüsüsün. Değerli bir belgesin yani..."

Gerçekten de çok geçmeden bu sözlerin doğru olduğu ortaya çıktı. Birisi gelip masanın üzerindeki tüm kâğıtları topladı ve ocakta yanan ateşe atmaya hazırlanırken birden bu üzeri yazılı kâğıtçığı gördü. Onu hemen kenara ayırdı ve geri kalan tüm öteki kâğıtları ocağa atıverdi...

Turistik yönleriyle

BAŞTAN BAŞA TÜRKİYE

ULVİ OKAR

MERHABA

EĞER yurt dışına çıkmış ve özellikle ünlü müzeleri gezmişseniz, buralarda özel bölümler içinde saklanan ve önemli vitrinleri dolduran en kıymetli tarihî eşyaların hemen hepsinin Türkiye'den oraya götürülmüş ya da kaçırılmış olduklarını öğrenmiş olacaksınız. Gerçekten Anadolu toprakları yüzbinlerce yıldan beri çeşitli uygarlıkların yaşadığı bölgeler olmuş ve bu uygarlıklardan sayısız tarihî kalıntı bizlere kalmıştır. Ne yazık ki eski yıllarda açık ya da gizli yapılan kazılarda ele geçen eşyalar ya da padişahların özel izinleri yahut da bizzat kazıları yapanların eliyle yurt dışına çıkarılmıştır. Elimizde kalan tarihî kalıntılar bile birer hazine olduğuna göre bunların nerelerde olduklarını ve değerlerinin ne olduğunu da bilmemiz gerekir diye düşündük ve bu sayıdan başlayan yazı dizimizde sizlere bütün illerimizi tarihî değerleriyle birlikte kısaca tanıtmaya karar verdik.

Bu dizimiz alfabetik sıra izleyecektir. Bir ders gibi değil de, turistik bir gezi rehberi gibi aktarmaya çalışacağımız diziye ilk olarak Adana ilimizden başlıyoruz.

ADANA

Akdeniz bölgesinin en verimli topraklarının bulunduğu bu ilimiz kuzeyden Toros dağlarıyla çevrilidir ve yurdun en sıcak bölgelerinden biridir. Gittikçe kalabalıklaşan Adana, bugün beşinci büyüklükteki kentimizdir. Adana adının nereden geldiğini bilir misiniz?.. Efsanelere göre, çok çok eski yıllarda, tanrıların yaşadığı ve insan olarak düşünüldüğü yıllarda, Göktanrısı Uranus'un iki oğlu; Adanus ile Sarus, Tarsus halkı ile bir savaşa girişmiş ve onları yendikten sonra kurdukları kente de Adanus'un adını vermişler. Bu kenti besleyecek olan bugünkü Seyhan nehrine de Sarus demişler. İşte Adanus adı zamanla değişe değişe Adana haline gelmiş... Bir başka söylentiye göre de Hititler devrinde Çukurova bölgesine Kilikya denirmiş, bugünkü kentin bulunduğu bölgeye de Uru Adania (Adania Ülkesi) adı verilirmiş. Sonradan halk arasında söylene söylene Adana halini almış...

Bir tahıl ve pamuk ambarı olarak nitelendirilen Adana, günden güne sanayileşen bir kent halini almaktadır. Adanalıların çok sevdikleri acılı kebap ile şalgam suyunu yolunuz düşerse mutlaka yiyip içmelisiniz. Kentte kebapçı dükkânları çok boldur. Şalgam suyu ilk içişte pek hoşunuza gitmeyebilir, ama, çabuk alışır, sonra da seversiniz.

Adana'da göreceğiniz ilk tarihî yapı ünlü Taşköprü'dür. Seyhan nehri üzerindeki bu köprüyü İmparator Hadriyanus'un yaptırdığı kabul edilir. Uzunluğu 310, yüksekliği 13 metredir. Aralarından su akan, kemerli 19 gözden oluşur. Kentin hemen hemen simgesi haline gelen Saat Kulesi Hükümet Konağı Caddesindedir. Yüksekliği 32 metre olan bu kuleyi 1882 yılında vali Abidin Paşa yaptırmıştır. Önemli camilerinden biri olan Ulucami, Ziyapaşa Parkı yakınındadır. Ramazanoğlu Halil Bey'in 1513'te başlattığı binayı oğlu Piri Mehmet Paşa 1541'de bitirtebilmiştir.

Adana'ya gidilince Baraj Gölünü gezmemek olmaz. Kente ancak üç kilometre uzaklıkta olduğu için devamlı otobüs ve minibüs bulunur. Seyhan nehrinin oluşturduğu göl ve çevresindeki ağaçlıklı piknik yerleri ile gazinolar insanı dinlendirir. Hidroelektrik santral da buradadır.

Adana'dan Ceyhan'a varıp oradan da Kozan'a doğru yola çıkarsanız 28 kilometre sonra sarp kayalar üzerinde bir kale kalıntısı gö-

Misis Müzesi'nde mozaikler...

receksiniz. Burası Anavarza Kalesidir. On metre yükseklikte dört kapılı bir binanın kalıntıları gezilebilir. Çukurova'nın en ünlü kalesi Yılankale'dir. Kimin tarafından ve ne zaman yapıldığı kesinlikle bilinmeyen bu kalenin çevresi 700 metredir. İki katlı sekiz burçludur. Misis'le Ceyhan arasındaki ovayı denetleyebilecek durumdaki bu kalenin bulunduğu yere nasıl çıkıldığı ve binanın nasıl yapıldığına bugün bile şaşarsınız. Halk arasında bu kaleye Şahmeran Kalesi de denir ve burada Şeyh Meran adında birinin yılan yetiştirip onları terbiye ettiğine inanılır.

Adana'ya en yakın ilçe Misis'tir. Misis ünlü Lokman Hekim'in yaşadığı yerdir. Burada ölümsüzlük otunu bulduğu ve bir gün elinden onları Misis çayına uçurduğu ileri sürülür. Bunun dışında Misis'te Roma ve Bizans devirlerine ait çok kalıntı ele geçmiştir. O devirlerden kalan ve Adana'nın Taşköprüsüyle yaşıt olduğu sanılan köprü bugün de kullanılmaktadır. Ayrıca sanat değeri çok üstün ve çok sağlam kalmış mozaikler de Misis'tedir.

Adana, genellikle kış görmeyen bir kentimizdir. Havalar baharlarda bile sıcaktır. Yaz aylarında kentte hayat durur gibi olur. Gündüz dolaşmak çok zordur. Bu nedenle bölge halkı yaz aylarında yaylalara çıkmayı adet haline getirmiştir. Bu yaylaların en büyüğü Bürücek Yaylasıdır. Adana'ya 100 kilometre uzakta Torosların üzerindedir. Burada yüzlerce villa yılın sıcak günleri cıvıl cıvıldır. Yakınındaki Tekir Yaylası ve Osmaniye yakınındaki Zorkun Yaylası da rağbet görür.

Yaz aylarının sıcağından kurtulmak isteyenler deniz seviyorlarsa Karataş veya Ayas ilçelerine gitmelidirler. Çünkü Adana'nın plaj bölgeleri buralardır. Karataş, Adana'ya 46 kilometre uzaklıkta olduğundan devamlı minibüs işler. Bol konaklama tesisi ve lokanta bulunur. Ayas ise Ceyhan'a 32 kilometre uzaklıktadır ve Ceyhan'dan gidilir.

Bütün bu anlattıklarımızdan ayrı olarak Adana'da daha birçok tarihî yapıt bulunur. Örneğin: Akça Mescit (Ulucami Mahallesinde) - Harem Dairesi "Vakıf Sarayı" (Ulucami Mahallesi Ziyapaşa Parkı doğusunda) - Selamlık Dairesi "Tuz Hanı" (Harem Dairesi yakınında) - Çarşı Hamamı (Eski Belediye Caddesi üzerinde) - 'Savcıoğlu Camii" (Tarsus Kapısı yakınında) gibi...

Adana'da bir yüzme havuzu...

Kentten genel bir görünüş..

01 ADANA

KİMLİK KARTI

Yüzölçümü: 17.256 kilometrekare

Trafik No: 01

İlin toplam nüfusu: 1.234.735

İlçeleri: Bahçe - Ceyhan - Feke - Kadirli - Karaisalı - Karataş - Kozan - Osmaniye - Pozantı - Saimbeyli - Tufanbeyli - Yumurtalık

Denizden yüksekliği: 20 metre (ortalama)

Komşu İlleri: Batıda İçel, kuzeybatı Niğde, Kuzey Kayseri, Kuzeydoğu Maraş, Doğuda Gaziantep ve Hatay

Ulu Camiden bir görünüm...

TESTLSEL

SÖZCÜK TESTİ

Gerekli sözcüğü bularak, o sözcüğün altındaki harfi işaretleyin.

Balık	Havuz
Kuş	

a) Bahçe
b) Kafes
c) Ağaç
d) Doğa

	Pilot
Gemi	Kaptan

a) Otobüs
b) Paraşüt
c) Hava
d) Uçak

Tavuk	Civciv
At	

a) Tay
b) Kısrak
c) Beygir
d) Kısrak

	Balık
Hava	İnsan

a) Havuz
b) Ateş
c) Su
d) Rüzgâr

Batı	Yön
	Tiyatro

a) Artist
b) Defile
c) Mağaza
d) Stadyum

Keder	Sevinç
Cimri	

a) Mutlu
b) Cömert
d) Hassas
e) Hasis

ARMAĞANLI SORULAR

Sevgili çocuklar, 18'inci sayımızdaki Armağanlı Sorular'ın doğru yanıtları şöyle olacaktı: 1. Orhan Veli Kanık, 2. Nepal Krallığı, Filipinler Cumhuriyeti, Sudan, 3. Marco Polo. Doğru yanıtlayan okurlarımızın adları da şöyle: İsmail Bulutoğlu - Samsun, Okan Ergül - İzmir, Mustafa Ayyıldız - Yozgat, Tâlat Ayyıldız - Kayseri, Haşim Gördü - İstanbul, Azimet Çağlayan - İstanbul, Fatih Yamen - Bursa, Tuncay Batur - İstanbul, İnci Başaran - Tekirdağ, Önder Kaplancık - Mersin. Armağan kazanan okurlarımızın armağanları adreslerine gönderildi.

1. Portekizli gemici. 1480-1521 yılları arasında yaşadı. Güney Amerika'nın güney ucunda kendi adını taşıyan boğazla, Filipin adalarını bulmuş ve Pasifik adını verdiği Büyük Okyanus'ta ilk keşif yolculuğunu yapmıştır. Daha sonra Portekiz hizmetinden çıkarak, İspanya adına araştırmalarını sürdürdü. Hindistan'ın batı yolunu bulan ve bir deniz savaşında öldürülen bu ünlü kâşifin adı nedir?

2. Batı Akdeniz'de İspanya'nın karşısındaki aralar grubu. Başlıcaları; Mağorka, Minorka, Formentara, Kabrera, İbiza'dır. Merkez, Mağorka adasındaki Palma kentidir. Uluslararası ölçüde bir turizm merkezi olan adalarda meyvecilik, hayvancılık, balıkçılık yapılır.
Cam endüstrisinin ileri düzeye ulaştığı adalar grubunun adını yazın.

ÜÇ YANLIŞ

Aşağıdaki yazıdaki üç yanlışı bulabilir misiniz?

Milyonlarca yıl önce bugünkü karaların büyük bir bölümü okyanuslarla kaplıydı. Okyanuslarda yaşayan varlıklar öldükçe tabaka tabaka denizin dibinde biriktiler.

Böylece okyanusların dibinde kalın bir tabaka oluştu. Bu tabaka basınç, sıcaklık ve bakterilerin etkisiyle yoğun, mavi renkli yağ damlacıkları durumuna geldi: İşte ham petrol buydu.

İlk petrol kuyusu Edwin Drake tarafından Fransa'da açıldı. Daha sonra çeşitli yerlerde sondaj çalışmalara yapıldı. Dünyada petrol yatakları bakımından zengin ülkelerin başında İtalya gelir.

BEN NEYİM?

Hava basıncını ölçmek için barometre kullanılır. Ancak bazı basınçlar vardır ki, bunları barometreyle ölçemeyiz. Örneğin, bir otomobil lastiğinin içindeki hava barometreyle ölçülmez. İşte bu gibi durumlarda benim kullanılmam gerekir. Çeşitli örneklerim vardır. Ama bu çeşitlerin iki tipe indirebiliriz: Sıvılı ve metal. Sıvılı tiplerimde genellikle civa ya da renkli sudan yararlanılır. Yüzük biçiminde metal bir borudan oluşan ikinci şeklim, diğer örneklerimden daha çok kullanılır.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

GENEL KÜLTÜR
1) a, 2) b, 3) a, 4) d, 5) c, 6) a, 7) d, 8) c, 9)b, 10) a

SÖZCÜK TESTİ:
1) a, 2)a, 3) c, 4) b, 5) c, 6) d
Ben kimim: Lincoln
Ben neyim: Pusula
Ben neresiyim: Nevşehir
3 Yanlış:
O Dünyanın tek uydusu vardır; Ay.
O Ay çevresini 31 günde değil, 29 günde döner.
O Ay'da yerçekimi dünyaya göre 6 kez daha az.

GENEL KÜLTÜR

1. Aşağıdaki kentlerden hangisi Irak'tadır?
   a) Tebriz
   b) Tahran
   c) Musul
   d) Hama

2. Işığı toplayan merceklere ne ad verilir?
   a) Yakınsak mercek
   b) Iraksak mercek
   c) Yansıtan mercek
   d) Yalıtkan mercek

3. Osmanlılarda kentin ya da kasabanın güvenliğini kim sağlardı?
   a) Vezir
   b) Subaşı
   c) Kadı
   d) Nişancı

4. Rönesans, Avrupa'da ilk önce hangi ülkede başladı?
   a) Fransa
   b) Almanya
   c) Macaristan
   d) İtalya

5. Aşağıdaki kıtalardan hangisi tropikal kuşakta yer almaz?
   a) Asya
   b) Amerika
   c) Antartika
   d) Afrika

6. Yurt dışında çalışan Türk işçilerinin sorunlarıyla hangi bakanlık ilgilenir?
   a) Çalışma Bakanlığı
   b) Turizm Bakanlığı
   c) İçişleri Bakanlığı
   d) Dışişleri Bakanlığı

7. Dünyanın güneş çevresinde dönerken izlediği yola ne ad verilir?
   a) Rota
   b) Elips
   c) Dairesel
   d) Yörünge

8. Apenin dağları hangi ülkededir?
   a) İtalya
   b) Yugoslavya
   c) İsveç
   d) Fransa

9. Atom enerjisi elde etmek için hangi madde kullanılır?
   a) Bakır
   b) Kömür
   c) Uranyum
   d) Çinko

10. Telgraf vericisinin adı nedir?
    a) Maniple
    b) Duy
    c) Mors
    d) Sismograf

11. Aya ilk kez hangi tarihte ayak basıldı?
    a) 1960
    b) 1969
    c) 1970
    d) 1972

BEN KİMİM?

İ.S. 527 yılında Doğu Roma İmparatoru oldum. İmparatorluğumun bir adı da Bizans İmparatorluğu'dur. Ülkemin başkenti Constantinopoli (Bugünkü İstanbul), Yunanlıların elindeyken Bizans adını taşıyordu. Bu yüzden yönettiğim devlet tarihe Bizans İmparatorluğu olarak geçti.

Bir köylünün oğluyum. Doğum yerim İllirya'dır. (Bugünkü Arnavutluk). Amcam Justinus, erlikten imparatorluğa kadar yükselmişti. 526 yılında ona yardımcı olmam için beni yanına aldı. Bir yıl sonra ölünce yerini aldım.

Dönemimde imparatorluk en parlak çağını yaşadı. Yapmak istediğim iki önemli iş vardı: İlkin imparatorluğun sınırlarını genişleterek eski Roma İmparatorluğunu yeniden kurabilmek. İkinci olarak da imparatorluğu örnek bir hukuk devleti durumuna getirmek. Bu işle ilgilenecek bir komisyon kurdum. Hukuk komisyonum beş yılda yaptığı çalışmalarla, tarihte ismimle anılacak yasaları hazırladı. Bu yasalar bugünkü yurttaşlar yasasının temelini oluşturdular.

İlk amacıma ulaşmam daha güç oldu. Birçok savaşa girmek zorunda kaldım; Vandallar, Vizigotlar ve Ostrogotlar'la savaştım. Ravenna'da ikinci bir başkent kurdum. En büyük yanlışım sürekli Batı'ya doğru ilerlerken Doğu sınırları zayıf bırakmam oldu. Ölümümden sonra imparatorluk fazla genişleyemedi ve karanlık dönemler başladı.

BEN NERESİYİM?

Yurdumuzun güney kentlerinden biriyim. Merkez ilçemden başka Akseki, Alanya, Elmalı, Finike, Gazipaşa, Gündoğmuş, Kaş, Korkuteli, Kumluca, Manavgat ve Serik ilçelerim var. Yüzölçümüm 20590 km2'dir. Batı Torosların eteklerindeki ova çok verimlidir. Turunçgiller, muz, tahıl, pamuk ve her çeşit meyve, sebze yetişir. Ayrıca hayvancılık ve arıcılık yapılır.

Bergama Kralı II. Attalos tarafından kuruldum. Selçuklu ve Osmanlı egemenliğine girdim. Bu nedenle eski eserler bakımından büyük bir zenginliğe sahibim. Turizm açısından önemli bir merkezim. Yakın kentlere kara yoluyla, diğer önemli merkezlere ise hava yoluyla bağlıyım.

İP OYUNLARI

DEVRİM ALPÖGE

İP OYUNU-1

Bu oyunu böyle adlandırmamın nedeni yurdumuzda bu adla bilinmesi... Asya'dan gelme çok çok eski bir oyun. Yurdumuzun her bir köşesinde yaygın olarak oynanıyor.

Oyunda değişik ip düzenleri var. Bir düzenden ötekine peşpeşe geçiliyor. Oyunun zevki ipi elden ele geçirmekte ve değişik düzenleri oluşturmakta... Oyunumuz o kadar uzun ki, anlatmamız 5 hafta sürecek. "İp Oyunları" diye adlandırdığımız bu yazı dizisi de bu oyunla son bulacak.

Oyun 2 kişiyle, 4 elle oynanıyor. Ben resimler kolay anlaşılsın diye bu iki kişiye birer de ad taktım: Can ile Gül. Böylece resimlerdeki ellerin kime ait olduğunu kolayca anlayabileceksiniz.

Oluşacak ip düzenlerinin hepsinin birer adı var. Yöreden yöreye, bölgeden bölgeye, ilden ile değişebiliyor. Düzenlerin adlarını saptamakta bana çok yardımcı olan Ayyüz Sabuncu ablaya çok teşekkür ederim.

Şimdi oyunumuza geçelim.

Oyun, dergimizin 19 Mayıs tarihli 20. sayısında yayınlanan yazımda anlattığım Kule oyunundaki gibi başlıyor.

Önce Can ipi iki elinin işaret, orta, yüzük ve küçük parmaklarının arkasından geçecek biçimde gersin. Sonra sağ eline bir kere dolasın; aynı şeyi sol eli için de yapsın.

Can 1 no'lu resimdeki duruma geldi.

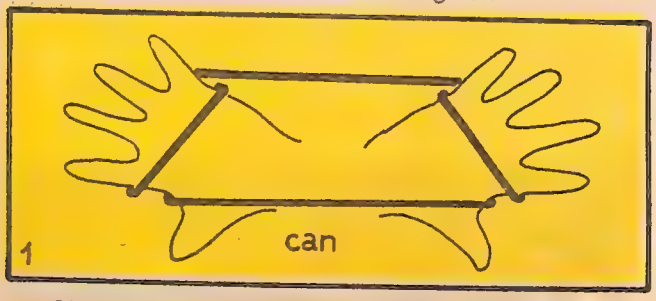

Şimdi altıgen düzene geçiyormuş gibi, sağ orta parmakla sol avuç ipini alsın; sonra da sol orta parmakla sağ avuç içini... 2 no'lu resme geldik.

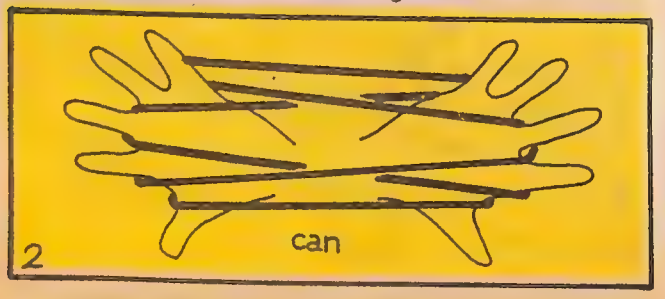

PARMAKLAR

Bu yazıda parmaklar için kısa ad kullanmadık. Ama resimlerde ip kesişmelerini anımsıyorsunuz, değil mi? Kesintisiz giden ip üstten gidiyor, kesik gibi duran alttan geçiyor. Oyunumuza gelecek hafta devam edeceğiz.

Şimdi sıra Gül'de. Gül işaret ve baş parmaklarıyla iplerin çapraz kesiştiği yerden (3 no'lu resimdeki gibi) ipleri alsın.

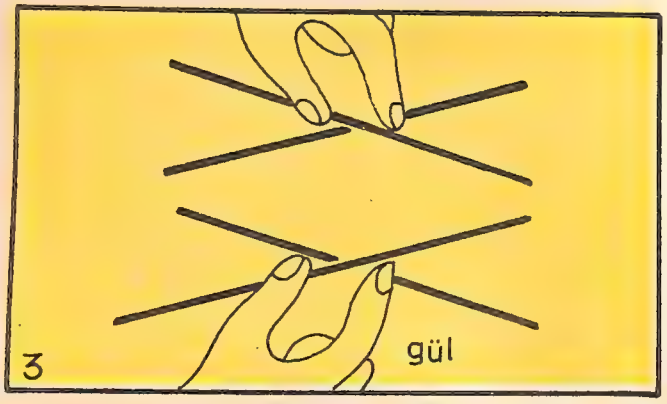

Gül çaprazları üstten yana çeksin ve 2 paralel ipin altından, (A ile gösterilen yerden) ortaya girecek biçimde yukarı doğru kaldırsın.

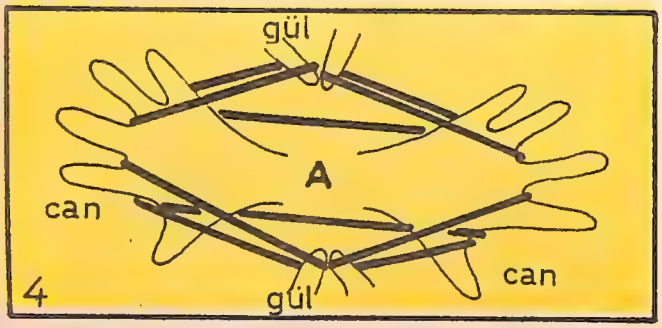

Gül işaret ve başparmaklarını yana doğru açsın. İpleri iyice gersin. Can parmaklarını çeksin. 5 no'lu resimdekti duruma geldik. Gül'ün bu düzenine BAKLAVA deniliyor.

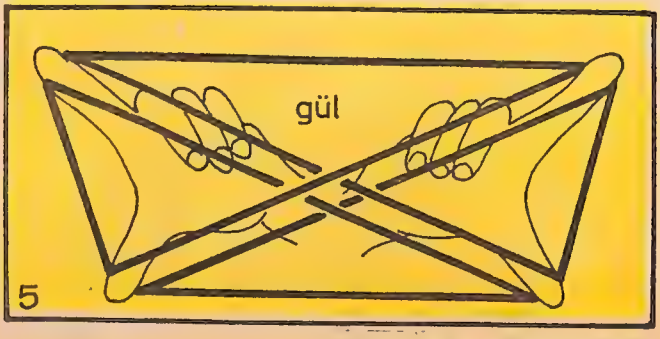

(Devamı gelecek haftaya)

Louise May Alcott

LEYLAKLI EV

YILLAR ÖNCE, AMERİKA'DA BİR KENTTEYİZ...
YETER OYNADIĞIN BABE. ANNEMİN SÖYLEDİĞİNİ UNUTTUN MU?
UNUTMADIM.

AMA NE ZAMAN ARABAYLA OYNAMAK İSTESEK ENGEL OLUYOR BİZE...
AMA İP ATLAYINCA DA BİZE KIZACAK.

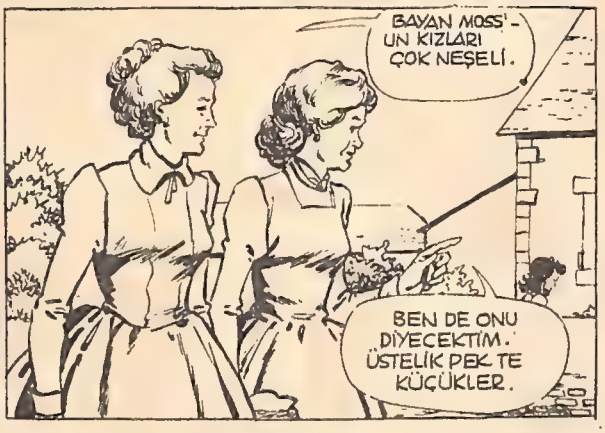
BAYAN MOSS'UN KIZLARI ÇOK NEŞELİ.
BEN DE ONU DİYECEKTİM. ÜSTELİK PEK TE KÜÇÜKLER.

BETTY, BABE! YAĞMUR YAĞIYOR, İŞİNİZİ ÇABUK BİTİRİN!

ARABAYI YIKAMADIK, ANNE!

BAYAN MOSS BAHÇEYE İNDİ...
BİZİM NE İŞİMİZE YARIYOR Kİ, ONU TEMİZ TUTUYORUZ?
O ARABA BABAMIN MI, ANNE?
SİZ ÇOK KÜÇÜKKEN O ARABAYLA NE GÜZEL GEZİNTİLER YAPARDIK. OYSA ŞİMDİKİ DURUMUMUZA BAK.

BİR ZAMANLAR ÇOK GÜZEL BİR ARABAYMIŞ...
ARABANIN İÇİNDEN SES GELDİ...
SANA ÖYLE GELMİŞ OLMASIN?
ANCAK, KÜÇÜK KIZ YANILMAMIŞTI...
KİMSİN SEN? BURADA NE ARIYORSUN?
İZİN VERİN DE AÇIKLAYAYIM. NE OLUR KIZMAYIN.
ADIM BROWN. KİMSESİZİM. DIŞARIDA ÜŞÜYÜNCE BURAYA SIĞINDIM.
ÇIK DIŞARI, VE NEREDEN GELİP NEREYE GİTTİĞİNİ ANLAT BAKALIM.
ANLATAYIM EFENDİM...
VE DELİKANLI BAŞLADI...
ANNEM ÖLDÜĞÜNDE ÇOK KÜÇÜKTÜM, SIRKTE ÇALIŞAN BABAMLA KALIYORDUM.
BABAMDAN ÇOK ŞEY ÖĞRENMİŞTİM...
ÇOK GÜZEL OĞLUM, AFERİN!..
2

SİRKİN SAHİBİ BAY SMITH DE BANA GÜVENİYORDU...
ŞİMDİ DE BAYLAR, BAYANLAR KÜÇÜK CANBAZ SİZE İLGİNÇ GÖSTERİSİNİ SUNACAK...
HERŞEY O GECEYE DEĞİN İYİ GİTTİ...
BAK OĞLUM. KALİFORNİYA'DA İYİ BİR İŞ BULDUM. YARIN ORAYA GİDİYORUM. SENİ DE YAKINDA ALDIRACAĞIM...
BEN BURADA TEK BAŞIMA NE YAPACAĞIM?
PATRONLA GÖRÜŞECEĞİM. YANIMA GELİNCEYE DEĞİN SANA BAKAR...
BABAM GİTTİKTEN SONRA BAY SMITH YANIMA GELDİ...
HADİ ÇABUK! GÖSTERİN BAŞLIYOR.
BABAMIN BIRAKTIĞI TEHLİKELİ GÖSTERİLERİ KORKA KORKA BU KEZ BEN YAPMAYA BAŞLADIM...
SONUNDA KAÇMAYA KARAR VERDİM. BİR YILDIR YOLLARDAYIM. BAKILACAK ATINIZ VARSA YARDIM EDERİM.
ÜZGÜNÜM BİR İKİ KOYUN VE KEÇİLERDEN BAŞKA HAYVANIMIZ YOK. ANCAK SENİN KARNIN AÇTIR.

BAYAN BARTON'UN EVİNE GİT VE OĞLUNUN ESKİ ELBİSELERİNDEN BİRİNİ İSTE...
AZ SONRA...
BU ELBİSELER BANA ÇOK YAKIŞTI.
ŞİMDİ DE YEMEK YİYECEKSİN. DOĞRU MUTFAĞA...
BİZİMLE KALACAK MI, ANNE?
NE OLUR, EVET DE...
YEMEKTEN SONRA...
SİZE SANÇO İLE BİRLİKTE UFAK BİR GÖSTERİ SUNABİLİR MİYİZ?
SUNUN BAKALIM!
OLAMAZ! DURUN!
HADİ SANÇO! TUT!
ÇOK GÜZEL!
YAŞASIN!
SİZİN ATINIZ YOKSA, BELKİ TANIDIKLARINIZIN VARDIR...
DEMEK ÇALIŞMAYI BU DENLİ ÇOK İSTİYORSUN?
BAKALIM, BELKİ SENİN İÇİN BİR ŞEYLER YAPABİLİRİZ...
O SIRADA BAHÇE KAPISI AÇILDI...
BAYAN MOSS! EVDE MİSİNİZ? SİZİNLE KONUŞACAKLARIM VAR.

BU YARGIÇ MORRİS!
BİZİMLE NE İŞİ OLABİLİR?
ANLARIZ.
BAĞIŞLAYIN. BURALARDA KÜÇÜK BİR SERSERİ DOLAŞIYORMUŞ. HİÇ GÖRDÜNÜZ MÜ?
İÇERİ GİRİN.
BENİ SİRK'E GÖTÜRMEYE GELDİLER. AÇ KALMAYI YEĞLERİM.
KORKMA, SENİ ONLARA BIRAKMAYIZ.
GRR!
MERAK ETME!
SÖZÜNÜ ETTİĞİNİZ ÇOCUK BURADA BAY MORRİS-ANLATTIKLARINA GÜVENEREK ONU EVE ALDIK. İSTERSENİZ KENDİSİYLE KONUŞALIM.
İYİ OLUR.
İZİN VERİN DE BURADA KALAYIM. BEN SERSERİ DEĞİLİM. ATLARA BAKARIM. ÇALIŞKANIM.
PEKÂLÂ! MADEM ÖYLE İSTİYORSUN. YARIN DA BAYAN MOSS SENİ BANA GÖNDERSİN. ATLARIMA BAKARSIN.
BU ÇOK İYİ!
İŞİN DE HAZIR!
İZİN VERİN, SİZE DE BİR GÖSTERİ YAPALIM.
İNANILMAZ!
DANS EDİYOR!
OLAMAZ!
5

ASIL YETENEĞİ YÜREĞİNDEKİ DOSTLUĞU AYRILIRKEN ONU SİRKTE BIRAKMIŞTIM. DÖRT GÜN SONRA NE YAPIP EDİP BENİ BULDU...
TUHAF!
OGECE BROWN, UZUN SÜREDİR İLK KEZ YATAKTA YATIYORDU...
HEMENCECİK DE UYUYUVERDİ.
SANA GÜVENİYORUM OĞLUM. EN KISA SÜREDE DÖNECEĞİM.
ERTESİ SABAH...
YARGIÇ MORRİS
GEL BAKALIM İÇERİ...
PAT İLE BİRLİKTE GİT. SANA ATLARI VE NE YAPACAĞINI GÖSTERSİN.
SAĞOLUN EFENDİM.
GEL BENİMLE DELİKANLI. DEMEK Kİ LEYLAKLI EVDE KALIYORSUN.
BAYAN MOSS'UN EVİNE ÖYLE Mİ DENİYOR?
BAHÇEDEKİ LEYLAKLARIN ALTINDA SENİN GİBİ KAÇ YETİM SERSERİ ÇOCUK BÜYÜMÜŞTÜR.
BEN SERSERİ DEĞİLİM.
6

PEKALÂ CANIM, KIZMA. ADIM PAT. İRLANDA ASİLLİYİM.

AZ SONRA... ŞU ATI GÖRÜYOR MUSUN? İKİ HAFTA ÖNCE SATIN ALINDI. BEN BİLE ONU ARA-BAYA KOŞAMIYORUM.

BİRAZ HUYSUZ GÖRÜNÜYOR.

BİR DE SEN DENE İSTERSEN?

BAKALIM BECEREBİLECEK Mİ?

AMA AMCA, BU KÜÇÜK ÇOCUK O ATLA NASIL BAŞEDEBİLİR?

YARGIÇIN YANINDAKİ BAYAN VE ÇOCUK KİM?

BAYAN MARGARET VE OĞLU TONY... NEDEN SORDUN?

YETER KONUŞTUĞUMUZ. ŞİMDİ ATI ARABAYA KOŞ BAKALIM.

BU AT ÇOK DELİ VE HUYSUZDUR, İZİN VERME...

...BIRAK AMCA! NE HALİ VARSA GÖRSÜN.

MERAK ETMEYİN BAYAN. HUYSUZ VE DELİ AT YOKTUR. BABAM BÖYLE SÖYLERDİ...
YARGIÇ BROWN'A HUYSUZ ATI EĞİTMESİNİ SÖYLEMİŞ.
BUNU YAPAMAZLAR. AT ÇOK TEHLİKELİ-DİR.
ANNEME HABER VER!
ANNE! YARGIÇ HUYSUZ ATI EĞİTMESİ İÇİN BROWN'A VERMİŞ.
OLA-MAZ!
GERÇEKTEN DE AT ÇOK TEHLİ-KELİ GÖRÜNÜYORDU...
SAKİN OL YAVRUM. BİZ SENİNLE DOSTUZ.
İŞ İŞTEN GEÇ-MEDEN GİDELİM.
O SIRADA...!
DİKKAT ET!

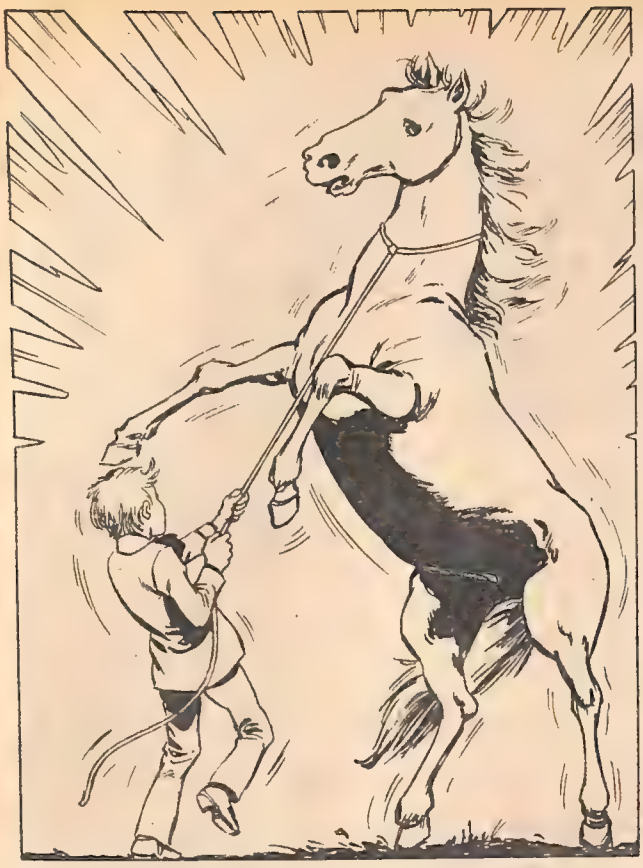

BU HAYVAN ONU ÖLDÜ-RECEK!

ANCAK BEKLENMEDİK BİR ŞEY OLDU...
SAKİN OL! KORKACAK BİR ŞEY YOK.

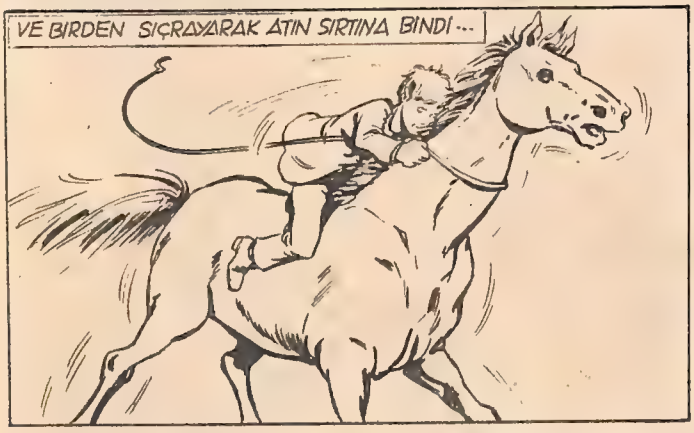
VE BİRDEN SIÇRAYARAK ATIN SIRTINA BİNDİ...

BU ÇOCUK AĞIRLIĞINCA ALTIN EDER. NASIL DA BECERDİ?
KAHRETSİN...
SÜKÛRLER OLSUN!

BU DENLİ İYİ BİNİCİ GÖRMEMİŞTİM.
YAŞASIN!
AFERİN BROWN.

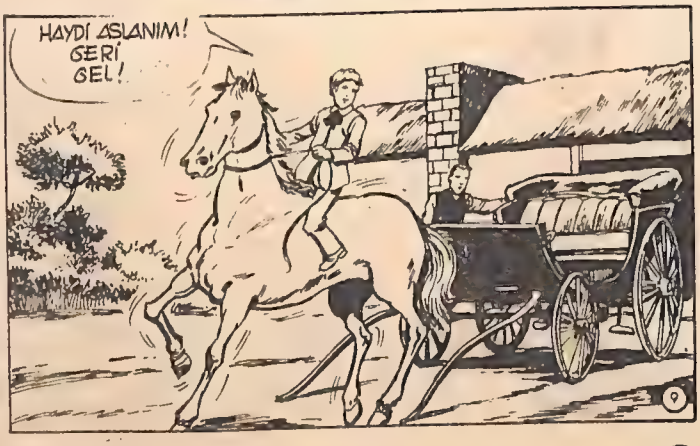
HAYDİ ASLANIM! GERİ GEL!

AZ SONRA-

ARABANIZ HAZIR EFENDİM.

SAĞOL! BUNLARI NEREDE ÖĞRENDİN?

BABAM ÖĞRETTİ. AMERİKANIN EN İYİ BİNİCİSİDİR. YAKINDA BENİ ALMAYA GELECEK. BİRLİKTE DÖNERSEK, BAY SMITH DE BENİ ZORA KOŞMAZ!

O ANDAN BAŞLAYARAK, BROWN YARGIÇIN EN GÜVENDİĞİ ADAM OLDU...

ÇALIŞMANI BEĞENİYORUM. ANCAK EĞİTİMİN DE ÖNEMLİ. OKUMA YAZMA BİLİYORMUSUN?

EVET, OKULA GİTMEDİM AMA BABAM ÖĞRETTİ. ŞİMDİ DE BAYAN MOSS'UN EVİNDE AKŞAMLARI ÇALIŞIYORUM.

NEREDEN GELDİ BU ÇOCUK. BAŞIMA DERT OLDU.

BROWN TÜM GÜN YARGIÇIN EVİNDE ÇALIŞTIKTAN SONRA AKŞAMLARI BAYAN MOSS'UN EVİNDE ÇALIŞIYORDU...

YEMEK YİYECEĞİZ. BİRAZ ÇALIŞMANA ARA VER.

HEMEN ŞİMDİ GELİYORUM.

YARIN AKŞAM BAYAN CELİA'NIN EVİNDE BETTY'NİN DOĞUM GÜNÜNÜ KUTLAYACAĞIZ.

KİM BU BAYAN CELİA?

SEN DE BİZİMLE GELECEKSİN!

ÇOK EĞLENECEĞİZ!

ŞİMDİDEN HAZIRLANALIM.

BAYAN CELİA BENİM EN İYİ ARKADAŞIMDIR. KARDEŞİ THORMY İLE BİRLİKTE OTURUYOR.

ERTESİ GÜN...
İŞTE... SANA SÖZ ETTİĞİM DELİKANLI, CELIA...
NASILSINIZ?
SENİ SORMALI.

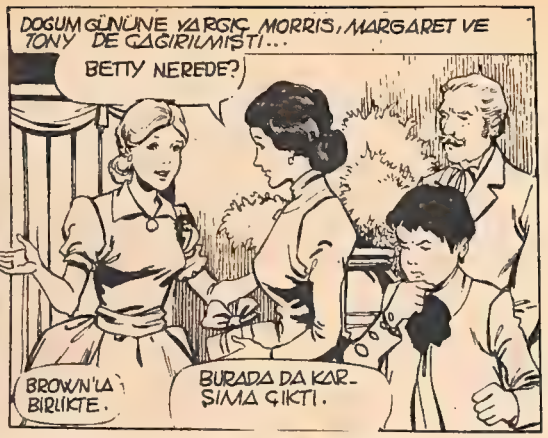
DOĞUM GÜNÜNE YARGIÇ MORRIS, MARGARET VE TONY DE ÇAĞIRILMIŞTI...
BETTY NEREDE?
BROWN'LA BİRLİKTE.
BURADA DA KARŞIMA ÇIKTI.

ANNE BİR DAKİKA. BROWN BİR İKİ SÖZ SÖYLEMEK İSTİYOR.
HEMEN BAŞLASIN.

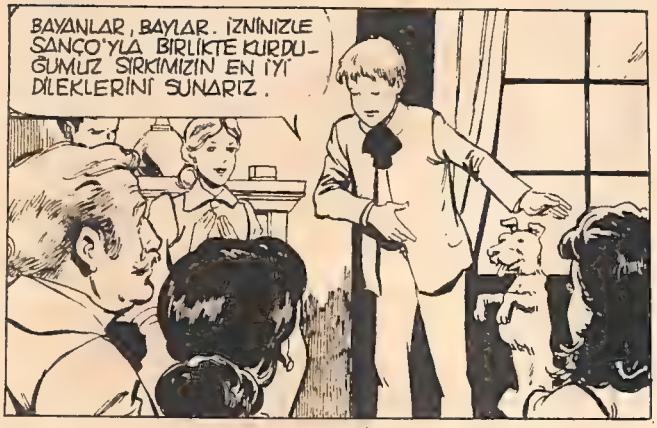
BAYANLAR, BAYLAR. İZNİNİZLE SANÇO'YLA BİRLİKTE KURDUĞUMUZ SİRKİMİZİN EN İYİ DİLEKLERİNİ SUNARIZ.

BETTY'NİN DOĞUM GÜNÜNÜ KUTLADIKTAN SONRA SİZLERE BİR İKİ GÖSTERİ İZLETTİRMEK İSTERİZ.

VE BÖYLECE SANÇO VE BROWN İLGİNÇ GÖSTERİLERİNE BAŞLADILAR...

11

ÇOK GÜZELDİ BROWN.
NE OLUR BİR DAHA YİNELE!
SENİ CANDAN KUTLARIM.
ÇOK GÜLÜNÇ DURUMA DÜŞÜRDÜ BENİ.
YAPAYALNIZ KALDIM.
SEN KENDİNİ NE SANIYORSUN? ERKEKSEN BENİMLE DÖVÜŞ DE KOZUMUZU PAYLAŞALIM.
TONY!
NE DİYORSUN SEN?
YANIT VER! NE BEKLİYORSUN?
BIRAK BENİ!
SEN İSTEDİN.
ONA UYMA!
VAZ GEÇİN.
SANA HAKETTİĞİN DERSİ VERECEĞİM.
NE DERSİNDEN SÖZ EDİ...
12

ONDAN KORKMA BEN..!
YARGIÇ SİZİ BÖYLE GÖRMESİN.
GÖRÜRSÜN SEN!
YAVAŞ OL TONY!
AAAH!
AUGH!
BANA HAKSIZLIK EDİYORSUN!
BU HOŞUNA GİTTİ Mİ?
BUNU SANA PAHALI ÖDETECEĞİM.
TONY, KOŞARAK İÇERİ GİRDİ..
BENİ DÖVDÜ AMCA. BAK NE YAPTI!
BROWN MU YAPTI?
13

YALAN SÖYLÜYOR. ÖNCE KENDİSİ SATAŞTI..
YALANCI DIR O!
KAVGAYI O BAŞLATTI.
ONDAN HEMEN ÖZÜR DİLE TONY..
EVET. UMARIM YAPTIĞINA PİŞMANSIN.
HAYIR PİSMAN DEĞİLİM..
YETER! SENİNLE SONRA EVDE KONUŞURUZ.
DOĞRU MU YAPTIĞIN?
ÖZÜR DİLERİM BAY MORRİS. ONUNLA DÖVÜŞMEMELİYDİM.
ÖNEMLİ DEĞİL.
DOĞUM GÜNÜ KÖTÜ BİTTİ... ERTESİ GÜN...
BUGÜN DE CELİA'NIN KARDEŞİ TORMY'Yİ GÖRMEYE GİDELİM.
HARİKA!
ZAVALLI ÇOCUK. BÜTÜN ÖMRÜ KÜÇÜCÜK ODADA GEÇİYOR.
BROWN YENİDEN HÜNERLERİNİ GÖSTERMEYE BAŞLAYINCA..
AFERİN SANÇO!
ÇOK GÜZEL!
BEĞENDİN Mİ TORMY?
HİÇ BU DENLİ EĞLENMEMİŞTİM. NEDEN DAHA SIK GELMİYORSUNUZ?
GERÇEKTEN SİZİ GÖRMEKTEN KIVANÇ DUYARIZ...
BENİM İÇİN ONURDUR.
14

ANCAK O SIRADA...

AMCAMA VE DİĞERLERİNE NASIL ATA BİNDİĞİMİ GÖSTERECEĞİM...

SAKİN OL, BEN BROWN DEĞİLİM. UNUTMA...

TONY BİR SIÇRAYIŞTA ATIN ÜZERİNE ÇIKTI...

SANA SAKİN OL, DEDİM PİS HAYVAN. HADİ KOŞ.

YAVAŞ OL! BEKLE BAKALIM!

OLAMAZ! BU ÇOCUK GİLDİRMİŞ.

YEĞENİNİZ ÇILGIN ATA BİNMİŞ, EFENDİM.

OLAMAZ!

TANRIM!
ATI DURDURAMIYOR!
NE YAPIYORSUN?
NEREYE GİDİYORSUN?
NE YAPACAK?..
BİLMEM.
İMDAT!
TANRIM, UÇURUMA GİDİYOR!

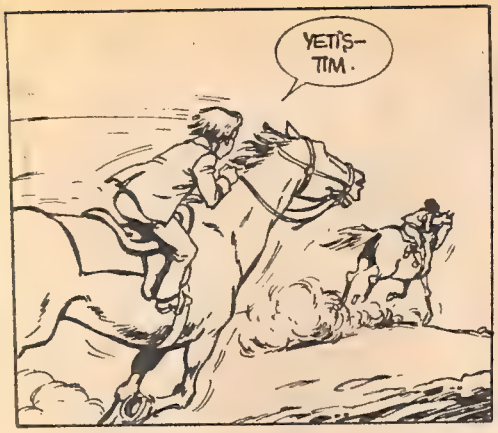
YETİŞ-
TİM.

BROWN SON BİR GAYRETLE SIÇRAYIP TONY'İ ALAŞAĞI ETTİ...

ŞÜKÜRLER OLSUN!

İİH!

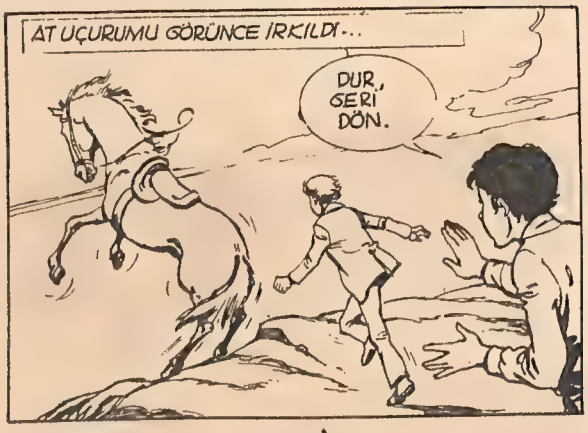
AT UÇURUMU GÖRÜNCE İRKİLDİ...
DUR, GERİ DÖN.

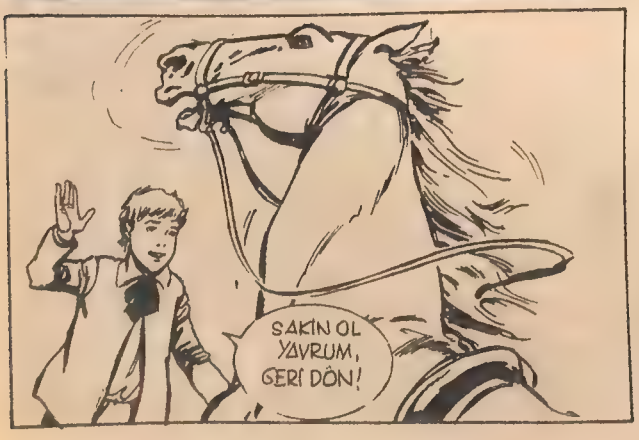
SAKİN OL YAVRUM, GERİ DÖN!

HAYDİ YAVRUM, GERİ DÖN!
17

AZ SONRA...
NASIL TEŞEKKÜR EDECEĞİMİ BİLEMİYORUM.
ÖNEMLİ DEĞİL TONY.
TÜM YAPTIKLARIMDAN SONRA GENE DE BENİ KURTARDIN.
UNUTALIM BUNU.
BROWN'UN KAHRAMANLIĞI KASABADA DUYULMUŞTU-
UMARIM BU SANA DERS OLMUŞTUR...
HİÇBİR ZAMAN UNUTMAYACAĞIM, AMCA...
SANA HAKSIZLIK YAPTIĞIMI ANCAK ŞİMDİ ANLADIM.
SENİN İÇİN NE YAPABİLİRİM BROWN?
SİRK MÜDÜRÜ BAY SMITHERS'E BABAMDAN HABER ALIP ALMADIĞINI SORARSANIZ SEVİNİRİM...
MERAK ETME. BABANIN İZİNİ BULURUZ. UMARIM YAKINDA ONA YENİDEN KAVUŞURSUN.
BÖYLECE HAFTALAR GEÇTİ. BROWN BAYAN MOSS İLE BAY MORRIS'İN EVİ ARASINDA MEKİK DOKUYORDU...
ARTIK TONY DE İŞLERİME YARDIM EDİYOR.
BUNA SEVİNDİM İŞTE...
SEN OLMASAYDIN, O UÇURUMUN DİBİNDE ÖLÜP GİTMİŞTİ...
HERKES SENDEN SÖZEDİYOR.
İŞİ BÜYÜTÜYORLAR.

BROWN BAZAN BAYAN CELIA'NIN EVİNE DE UĞRUYORDU...
BİR GÜN BABAMIN ATLARIYLA GÖSTERİ YAPIYORDUM.
BU ÇOCUK EVİMİZE BİR GÜNEŞ GİBİ DOĞDU...
O SIRADA KÖPEĞİM ÇİNLİ AŞÇIYI DURMADAN RAHATSIZ EDERDİ...
HA, HA, HA...
BİR GÜN BAY MORRİS EVE GELDİ...
OLAMAZ BUNDAN EMİN MİSİNİZ?
NE YAZIK Kİ EVET. BUNU ONA NASIL SÖYLEYECEĞİZ?
MEKTUBA GÖRE HİÇBİR KUŞKU YOK.
BU ONUN İÇİN KORKUNÇ BİR ŞEY.
SELÂM ANNE! SELÂM MORRİS! SİZİ GÖRDÜĞÜME SEVİNDİM.
GEL OĞLUM, BAY MORRİS SENİNLE KONUŞACAK.
BABAMDAN HABER Mİ VAR?
EVET OĞLUM.
BABAN KALİFORNİYA'YA GİTMİŞ...
BUNU BİLİYORUM ZATEN. AMA ŞU ANDA NEREDE? NE ZAMAN DÖNECEK?
BİRAZ CESUR OLMALISIN OĞLUM, SEN ERKEKSİN.
NE DEMEK İSTİYORSUNUZ?
19

AĞZINIZDA GEVELEYİP DURMAYIN.
O ANDA, İKİSİ DE BÜYÜK BİR UMUTSUZLUKLA BİRBİRLERİNE SARILDILAR...
OLAMAZ!
ÜZÜLME YAVRUM, BİZ VARIZ!
SİRK MÜDÜRÜNÜN YAZDIĞINA GÖRE KALİFORNİYA'YA GİTMİŞ...
...BİR KAÇ GÜN ÖNCE DE ÖLMÜŞ...
BROWN ARTIK KENDİNİ YAPAYALNIZ HİSSEDİYORDU...
KİMSEMİZ KALMADI SANÇO. YA SEN DE OLMASAYDIN.
HAV!
BİR KAÇ HAFTA SONRA....
HEMEN SÖYLE ONA...
SANA HABERİMİZ VAR...
6524
20

KENTE SİRK GELMİŞ. BU AKŞAM GİDİP GÖRECEĞİZ...
SAHİ Mİ?
SİZ SÖYLEYİNCE BİRDEN AKLIMA GELDİ. BİZİM SİRKİ NASIL ÖZLEMİŞİM...
AKŞAM OLUNCA...
ÇADIRI NASIL DA BÜYÜK...
BİZİMKİ EN AZ İKİ KATIYDI..
ÜZGÜNÜM ÇOCUKLAR. AMA KÖPEĞİ SOKAMAZSINIZ.
OLAMAZ!
YAPMAYIN.
BENDE ONU BURAYA BAĞLARIM.
ÇABUK OL! GÖSTERİ BAŞLAYACAK...
ÜZGÜNÜM SANÇO. MERAK ETME. ÇOK GECİKMEYİZ.
HEV!
GERÇEKTEN GÖSTERİ BAŞLAMIŞTI.
21

BİR KAÇ SAAT SONRA BİTİNCE...
SANÇO'YA BAKALIM!
ANCAK ONU BİR SÜRPRİZ BEKLİYORDU.
ORTADA YOK.!
BİRİ İPİ BIÇAKLA KESMİŞ...
NE YAPACAKLARINI ŞAŞIRMIŞLARDI...
ÜZÜLME ONU BULURUZ.
ACELE EDERSEK, ONU ÇALANI UZAKLAŞMADAN BULURUZ...
ANCAK KİMSENİN BİLGİSİ YOKTU...
SÖZ ETTİĞİNİZ GİBİ BİR KÖPEK GÖRMEDİM.
BENİM TANIDIĞIM SANÇO DİRENMİŞTİR. ONU ZORLA KAÇIRMIŞLARDIR.
AYNI KANIDAYIM...
BİRDEN...
ÇOCUKLAR, BENİ DİNLEYİN.
SEN, SİRKE GİRMEK İÇİN KÖPEĞİNİ BAĞLAYAN ÇOCUK DEĞİL MİSİN?
EVET. ONU GÖRDÜĞÜNÜZ MÜ?

KÖTÜ GİYSİLİ BİRİ GELDİ VE KÖPEĞİN KENDİSİNE AİT OLDUĞUNU SÖYLEYİP ALDI GÖTÜRDÜ...
BU HİÇ AKLIMA GELMEZDİ...
UĞRAŞILARI BOŞUNAYDI. BAYAN MOSS'UN EVİNE DÖNDÜKLERİNDE...
MERAK ETME. SANÇO AKILLIDIR. NE YAPIP YAPAR KAÇAR GERİ GELİR.
ONU BİR DAHA GÖREBİLECEĞİMİ SANMAM...
O GÜNDEN SONRA BROWN İYİCE İÇİNE KAPANIK BİR ÇOCUK OLUPÇIKTI..
ÖNCE BABASINI, ŞİMDİ DE KÖPEĞİNİ YİTİRDİ...
DİNLE BENİ. ONUN İÇİN BÜTÜN GAZETELERE İLÂN VERECEĞİM...
SAĞOLUN EFENDİM..
GÜNLER GEÇİYOR ANCAK SANÇO'DAN HABER ÇIKMIYORDU...
BİLİYOR MUSUN CELİA, GÜNLERDİR BROWN UĞRAMADI.
BABASINI VE KÖPEĞİNİ YİTİRDİKTEN SONRA GELMEZ OLDU...
BROWN, HOŞ GELDİN. ŞİMDİ SENDEN KONUŞUYORDUK.
KENDİNİ ÇOK ÖZLETTİN.
SANA EN SEVDİĞİN PASTAYI YAPTIM.
BENİ MAHCUP EDİYORSUNUZ.
23

BAYAN CELİA, EVDE MİSİNİZ?
BETTY BU! UMARIM İYİ HABERDİR...
SEN YEMENE BAK.
SAĞOL!
UF... NEFES NEFESE KALDIM.
NE OLDU BETTY? KENDİNE GEL!
BAY SMİTHER, ESKİDEN ÇALIŞTIĞIN SİRKİN SAHİBİ SENİ GÖRMEK İSTİYOR.
OO!
O SIRADA...
İLÂNINIZI OKUDUM. BABASI ÖLDÜĞÜNDE O ÇOCUĞUN BENİM SİRKİMDE ÇALIŞMASI DOĞRU OLUR...
SİZİ ANLIYORUM AMA BİR DE ONA SORALIM...
BENİMLE GELİN SİZİ ONA GÖTÜREYİM...
ÖNEMLİ OLAN ONUN İSTEYİP İSTEMESİ DEĞİL, SİRKİM. O OLMAZSA BATARIM...
6852
BAK İŞTE GELİYORLAR...
BENİ ALIP GÖTÜRECEK. ONUNLA GİTMEK İSTEMİYORUM...
24

BENİMLE DÖN OĞLUM. BABAN ÖLDÜ. SENİN ŞİRKETE OLMAN GEREK.
SENİ KIŞKIRTIYOR.
GELMEYECEĞİM.
BANA ZOR KULLANAMAZSINIZ. BURADA KALACAĞIM. BENİM DE AİLEM VAR...
İSTESEN DE İSTEMESEN DE GİDECEKSİN.
BİRDEN ONU YAKALADIĞI GİBİ.
BANA KARŞI GELİRSİN HA!
BIRAKIN BENİ!
BAY MORRİS, YETİŞİN!
O BU İŞİ ÇÖZER...
OLANLARI ANLATTIKLARINDA....
ÇOCUĞUN ÜZERİNDE HAKKINIZ OLDUĞUNA İLİŞKİN BELGENİZ VAR MI?
YOK AMA ONUN ŞİRKETE DÖNMESİ GEREK.
BU DURUMDA BROWN'U SURADAN SURAYA GÖTÜREMEZSİNİZ. GÜLE GÜLE...
ÇOK ŞÜKÜR ATLATTIK....
BİZİMLE KALIYORSUN..
SİZİ BİR DAHA BURALARDA GÖRMEYİM.
HEPİNİZE TEŞEKKÜRLER...
BİRKAÇ GÜN SONRA KENTE BİR BAŞKA KONUK GELDİ...
LATERNACI GELDİ BROWN.
25

KİMMİŞ O?
GELDE GÖR, ANLARSIN...
ÇOK SEVECEKSİN.
AZ SONRA...
SELÂM ÇOCUKLAR. YENİDEN GÖRÜŞTÜK. ARKADAŞINIZ KİM?
ADI BROWN. YILLAR ÖNCE KÖPEĞİYLE SİRKTE ÇALIŞMIŞ...
ADI BROWN YILLAR ÖNCE KÖPEĞİYLE SİRKTE ÇALIŞMIŞ...
ÇOK SEVİNDİM. AMA HERHALDE BENİM GÖRDÜĞÜM KÖPEK GİBİ YETENEKLİ OLAMAZ.
SİZ NEDEN SÖZ EDİYORSUNUZ?
NEW YORK'TA GÖRDÜĞÜM KÖPEK VALS YAPIP DANS EDİYORDU...
HEY!
BU SANÇO! BAŞKASI OLAMAZ...
AMA NEW YORK BURADAN ÇOK UZAKTA, KOCAMAN BİR KENT. ORADA NE İŞİ VAR.
KÖPEĞİNİN İZİNİ BULAN BROWN DAHA DA ÜZÜLMÜŞTÜ...
YETER ARTIK ÜZÜLDÜĞÜN. BURAYA GERİ DÖNEMEZ Mİ SENCE?
NEW YORK BURADAN KİLOMETRELERCE UZAK.
PARİS'TE KAYBOLAN BİR KÖPEĞİN MİLANO'DAN GERİSİN GERİYE YÜRÜDÜĞÜNÜ DUYMUŞTUM.
GÜNLER SONRA BİR SABAH...
BAYAN MOSS'UN EVİNİN ÖNÜNDE KUDUZ BİR KÖPEK BULMUŞLAR...
SAHİ Mİ SÖYLÜYORSUN?
26

TEHLİKELİ BİR KÖPEK OLABİLİR. İSTERSEN GİT BİR BAK.

NİTEKİM EVE DÖNERKEN...
ÇABUK OL BROWN.
NE VAR?

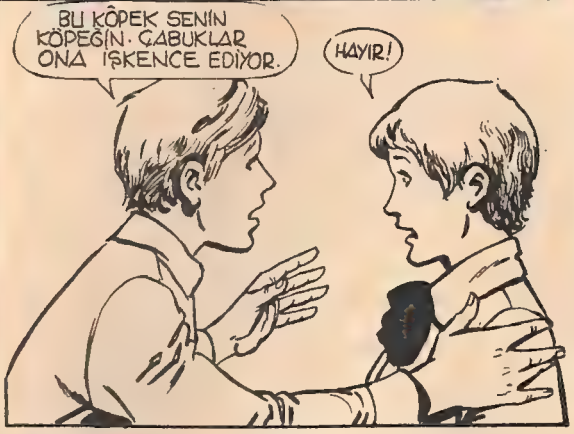
BU KÖPEK SENİN KÖPEĞİN. ÇABUKLAR ONA İŞKENCE EDİYOR.
HAYIR!

BUNU ONA YAPAMAZLAR.
ÇABUK OLALIM.

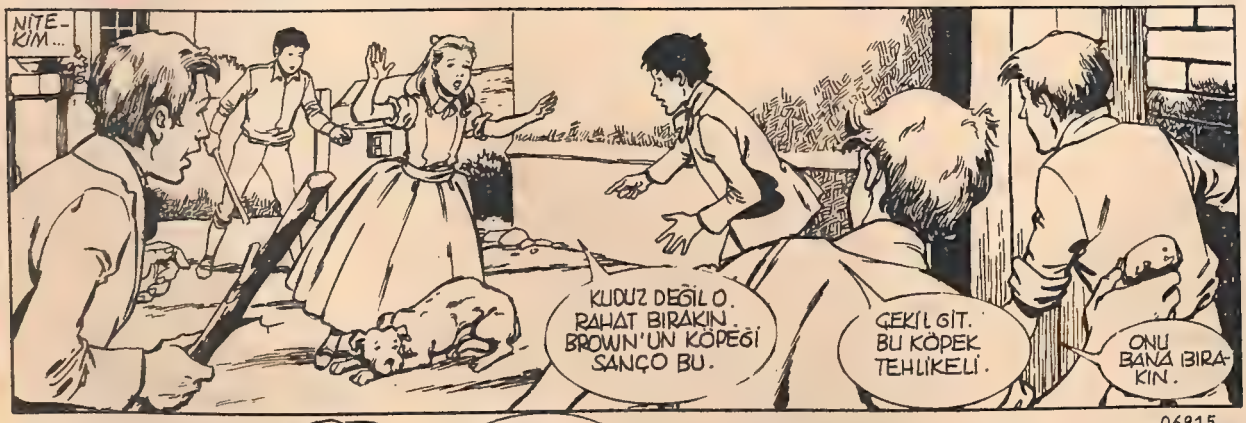
NİTEKİM...
KUDUZ DEĞİL O. RAHAT BIRAKIN. BROWN'UN KÖPEĞİ SANÇO BU.
ÇEKİL GİT. BU KÖPEK TEHLİKELİ.
ONU BANA BIRAKIN.

06915

ÇEKİLİN ORADAN DİYORUM.

YAKLAŞINCA...
BU SANÇO. NEW YORK'TAN BURAYA YÜRÜYEREK GELMİŞ.
OLAMAZ.

SANÇO, OĞLUM!..
HAV!
GERÇEKTEN BU KÖPEK SANÇO İDİ... SAHİBİNE BAĞLILIĞIYLA KİLOMETRELERCE YOLU AŞIP GELMİŞTİ...
KARNI AÇ!
EVDE DOYURALIM. DEMEK Kİ BU YÜZDEN ONU KUNDUZ SANDILAR...
ANNE SANÇO GERİ GELDİ...
OLAMAZ!
SANÇO BİR İKİ GÜNDE TOPARLANDI..
AFERİN!
ÇOK GÜZEL DANS EDİYOR.
BİRİCİK SANÇO'M BENİM. SANA KİMBİLİR NE KADAR ÇOK İŞKENCE ETTİLER. DİLİN OLSA DA SÖYLESEN...
HEV!
BİR HAFTA SONRA, BROWN EVDE ÇALIŞIRKEN..
BAĞIŞLAYIN, BROWN BURADA MI OTURUYOR?
GENE SMİTHERS'İN SİRKİNDEN BİRİ OLMALI.
28

EVET. SİZ KİMSİNİZ?
İZİN VERİN DE HERŞEYİ ÖNCE KENDİSİNE ANLATAYIM. EVDE Mİ?
BU SES YABANCI DEĞİL.
BROWN, O ANI ÖMRÜ BOYUNCA UNUTMAYACAKTI.
BABA!
BU NE DEMEK OLUYOR?
OĞLUM BENİM!
BİZİ BAĞIŞLAYIN BAYAN.
HEPİMİZ ÖLDÜĞÜNE İNANMIŞTIK.
GAZETELER ÖYLE YAZDI. ANCAK SİRKTEKİ KAZADAN YARALI KURTULDUM. SMITHERS BANA BURADA OLDUĞUNU SÖYLEDİ.
BUNU KUTLAYALIM BAYIM.
SAĞOLUN!
ŞİMDİ NE OLACAK ANNE?
BROWN BİZDEN AYRILACAK MI?
29

SİRKE DÖNMEK İÇİN ÇOK YAŞLANDIM. BURADA BİR İŞ EDİNMEK İSTİYORUM.
ÇOK İYİ OLUR...
ATLARA BAKACAK İKİNCİ BİR ADAMA DAHA GEREK VAR.
ÇOK İYİ...
BÖYLECE BROWN'UN BABASI DA KENT HALKININ ARASINA KARIŞMIŞTI...
HER ŞEYİN BU DENLİ MUTLU SONUÇLANMASI NE GÜZEL.
HEPSİ MUCİZE GİBİ...
HAKLISINIZ. BANA DA GERÇEK GİBİ GELMİYOR.
İKİ GÜN SONRA BROWN'UN BABASININ GELİŞİNİ KUTLADILAR...
AFERİN!
YAŞA SANÇO.
ANNE, NEDEN BROWN VE BABASI BİZİMLE KALMIYORLAR.
SİZCE SAKİNCASI YOKSA, EV HEDİMİZE YETER!
BÖYLECE LEYLÂKLARIN ALTINDAKİ EVDE MUTLULUK SÜRÜP GİTTİ. DAHA ÖNCE KÜÇÜK BİR YETİMİ BARINDIRAN EV, ŞİMDİ DE BABASINI KONUK ETMİŞTİ...
SON

size bir mektup var

EMİN ÖZDEMİR

Sevgili kardeşim Yeter,

Ankara'ya dün döndük. Arabadan iner inmez posta kutusuna koştum. Mektubunu bulacağımı biliyordum. Bir hafta beklemiş. Yanıtını geciktirdiğim için beni bağışla. Hemen yazıyorum işte.

Bilmem ki söze nereden başlasam? Marmaris'ten İstanbul'a geçtik. Büyük dayımlar İstanbul'da oturur. Evleri de İstanbul'un en güzel yerinde. Bebek'te. Üç gün dayımlarda kaldık. Şenay Ablam (dayımın büyük kızı) arabasıyla beni gezdirdi. Ona senden söz açtım. Marmaris'e gönderdiğin mektubunu gösterdim. Okudu. Bir sevdi, bir sevdi ki mektubunu anlatamam.

Şenay Ablam başkadır. Ablama hiç benzemez. Bir oda dolusu kitabı var. Okumayı öylesine seviyor ki... Mektubunu okurken yüzü bir hoş oldu. Başını salladı durdu. Sonra ablan Arife'ye de üzüldü. Şenay Ablam diyor ki: "Bir gün gelecek köylerdeki kızlar da böyle mal gibi satılıp alınmaktan kurtulacak. Her şey değişecek bir gün. Köylerde yaşayanlar da neyin doğru, neyin yanlış olduğunu öğrenecekler. Baban gibi davranmayacaklar." Böyle diyor Şenay Ablam.

Aklımdayken sorayım. Ablan Arife ile Mehmet Ali'yi buldular mı? Nereye kaçmışlar? Şenay Ablam diyor ki, böyle kaçırma olayları köylerde sık sık olurmuş. Anaların babaların baskısından yaparlarmış. Anımsıyorum. Böyle bir film görmüştüm. Tıpkı senin ablanın yaptığı gibi davranıyor filmdeki kız. Ancak onların ardına düştüler. Hem de atlarla. Sonunda kayalık bir yerde kıstırdılar. Oğlanı vurdular. İnşallah böyle kötü bir şey olmaz. Mektubunu okurken hep o filmi düşündüm.

Biz yaz dinlencesine giderken Bobi'yi burada bir bakımevine bırakmıştık. Biraz önce annemle gittik aldık. Bir görsen bizi görünce nasıl sevindi. Havlamaya, zıplamaya başladı. Bir şey desem inanır mısın? Gözlerinden yaşlar geliyordu Bobi'nin. Ağlıyordu. Sevincinden ağlıyordu. Kucakladım. Bir yandan ellerimi yalıyor, bir yandan da mırıldanıyordu. Şaştım kaldım buna. Hayvanlar bile sevgilerini kendi dillerince anlatıyor.

Eve gelince kucağımdan zor indirdik Bobi'yi. Belli ki bizleri çok özlemiş. Etrafımızdan ayrılmadı. Hele anneme neler yapmadı neler...

Yarın okul hazırlıklarına başlayacağız. Elbise ısmarlayacak babam. Terziye gidip ölçümü vereceğiz. Artık koleje başlıyorum. Şimdiden bir heyecan var içimde. Arkadaşlarımdan da sınavı kazananlar var. Bakalım nasıl geçecek günler? Ama kolejde de çok çalışacağım. İnsan çalıştı mı her güçlüğün üstesinden gelir. Başarıya ulaşır. Dayımın kızı Şenay Ablam da söyledi. Kendisini örnek gösterdi. En güç bir fakültede, tıp fakültesinde okuyor. Dersleri çok iyiymiş. Fakülteyi bitirip doktor olunca İstanbul'da da kalmayacakmış. Anadolu'ya gidecekmiş. Senin anlayacağın köylere, köylülere bakacakmış. Dayımlarda kaldığımız bir akşam hep bunu konuştuk. Dayım, yengem, dayımın oğlu Erdal Ağabey, hep Şenay Ablama takıldılar. Daha doğrusu onun bu düşüncesiyle alttan alta alay ettiler.

Şenay Ablam da sessiz sessiz dinledi söylenenleri. Sonunda "Hele bir gelsin o günler. Görürsünüz gidiyor muyum, gitmiyor muyum. Oralarda kalıp kalmayacağımı da o zaman anlarsınız..." dedi. Ben de Şenay Ablamdan yana çıktım. Senin mektuplarında anlattıklarını, sonra televizyonda Uğur Dündar'ın programlarındaki hasta köylüleri söyledim. Önce alaylı alaylı dinlediler beni. Sonra sustular. Yengem yanaklarımdan öpüp, "Hık demiş, Şenay Ablasının burnundan düşmüş. O da senin gibi... Varsa yoksa köyler, köylüler... Onlar da insanmış, onların da iyi yaşama hakkıymış. Onlar da yurttaşmış. Onlar da bu yurdu kurtarmış... Doğru. Çalışsınlar, çabalasınlar, onlar da iyi yaşasınlar. Ellerini tutan, buna engel olan mı var?" Buna benzer daha bir yığın şeyler söyledi yengem. Sanki köydekiler az çalışıyormuş...

O yılan sokan adam ne oldu? Kurtuldu mu? Yılan zehirinden ölen çoktur. Kasabaya, doktora zamanında yetişmediyse zehir kana iyice karışır. Bir kitapta okumuştum. Yılan sokan adamla ilgili yazdıklarını okuyunca Şenay Ablamı anımsadım yine. Köyde bir doktor olsaydı. Kasabaya gitmesine ne gerek. Biliyor musun? Ben de Şenay Ablam gibi doktor olmayı kafama koydum. Hem de köy doktoru olacağım. Ben de köylere gideceğim. Bunu şimdilik ne anneme, ne de babama söyledim. Hele ablama hiç söylemedim. Alaya alır beni.

Harman işlerini bitirdiniz mi? Neler yapıyorsunuz şimdi? Sana yazacak çok şeyim var. Öteki mektubuma bırakıyorum. Gözlerinden öperim. Tez cevap...

ÖZGÜR ERTAN

OLİMPİYATLAR

HALİT KIVANÇ anlatıyor

KIRIK BEBEKLİ ALTIN KIZ

Montreal Olimpiyatları'nın kraliçesi, 14 yaşında bir küçük sporcuydu. Romanyalı cimnastikçi Nadia Comaneci... Spor tarihinde katıldığı dalda ilk kez 10 üstünden 10 puan alan cimnastikçiydi Nadia... Sovyetlerin Münih'teki yıldızı Olga Korbut'u tahtından indirmişti. Şimdi spor dünyası bir numaralı isim olarak küçük Nadia Comaneci'den söz ediyordu. Comaneci, Romanya'ya dönüşünde kraliçeler gibi karşılandı. Ama gözleri yaşlıydı. Çünkü çok sevdiği bebeği uçakta kırılmıştı. Ne de olsa büyücek bir çocuktu Nadia... Ve kazandığı altın madalyaları unutmuş, kırılan bebeğine ağlıyordu. Gaiba babası, dedesi yaşındaki polikacıların dağıtmaya yeltendiği koca Olimpiyadı, bu minnacık Romen kızı koplayıvermişti.

İşte iki ünlü jimnastikçi Romen Comaneci ve Sovyet Olga Korbut (sağda)

MONTREAL HAVUZUNDA ALTIN KULAÇLAR

Doğu Alman Cornelia Ender ve Amerikalı ünlü yüzücü Shirley Babashoff (en üstteki resim) Resimde,Ender solda ve Babashoff sağda... Yine Cornelia Ender (ortadaki resim) Amerikalı yüzücü John Naber (yukarıda)

Montreal'de cimnastik yarışmaları büyük ilgi uyandırıyordu ama... Doğruyu söylemek gerekirse, bu Olimpiyatta cimnastik yarışmalarını izlemeye koşanların aklı yüzme havuzunda kalıyordu. Çünkü Montreal havuzunda da büyük spor mucizeleri yaratılıyordu. Bu havuz, "dalgasız harika" olarak adlandırılıyordu. Öylesine özel yapılmıştı ki havuz... Yüzücüler kulaç atarken daha az dalga oluyor ve dereceleri yükseliyordu. Bu nedenle de unutulmayacak güzellikte yüzme yarışmaları seyredildi. Montreal'de... Dört yıl önce Münih'te Mark Spitz fırtınası esmişti. Şimdi esen fırtına ise, Mark Spitz'in rekorlarını Montreal havuzunda boğuyordu. Bayanlarda Demokratik Almanya (Doğu Almanya) sporcuları büyük üstünlük gösterdi. Hele Cornelia Ender havuzun kraliçesiydi. 1'i gümüş, 4'ü altın tam 5 madalya kazandı Ender... Erkeklerde ise Amerikalı yüzücüler öndeydi. Ve havuzun kralı da, Amerikalı John Naber'di.

PUL KÖŞESİ

izzet kılınç

İLK TÜRK POSTA PULUNUN DOĞUŞU

GEÇEN sayımızda "Türkiye'de ise ....." demiştik. İşte bu sayımızda size "İlk Türk posta pulunun doğuşunu" ve bunda emeği geçen kişileri anlatacağız.

Türkiye'de ise ilk posta pulunun çıkmasını 1863 yılında "Agâh Efendi" sağlamıştır.

Türkiye'de posta hizmetlerini, diğer devletlerin posta hizmetleri seviyesine ulaştırabilmek için AGAH EFENDİ, üstün bir çalışma devresine girerek, İngiltere'yi kendisine örnek almıştır.

AGAH EFENDİ, 1832 yılında İstanbul'da doğmuştur. İlk öğrenimini bitirdikten sonra tıbbiyenin hazırlık kısmını okumuştur. Daha sonra öğrenimini yarıda bırakarak "Bâbıâli" tercümanlarının arasına katılmıştır. Elçilik kâtibi olarak Paris'te görev almıştır. Paris dönüşü "Tercüman-ı Ahval" adlı ilk bağımsız fikir ve haber gazetesini yayınlamaya başlamıştır.

AGAH EFENDİ, üstün zekâ ve kabiliyetleri nedeni ile başarılı ve değerli bir siyaset adamıdır. Vatanseverdir, devrimcidir. Devrimciliğin o zamanki ağır şartları altında cesaretle göğüs germesini bilmiştir. "Genç Türkler" topluluğundan olup, Ziya Paşa ve Namık Kemal ile çok yakın arkadaştır.

O zamanki hükümet baskıları nedeniyle, Ziya Paşa ve Namık Kemal'in Avrupa'ya kaçmaları, onların çok yakın arkadaşı olduğu bilinen AGAH EFENDİ'yi de 1867 yılında bütün görevlerinden el çektirilmiştir.

Bunun üzerine AGAH EFENDİ de Avrupa'ya gitmiş, Fransa, İngiltere ve Belçika'da 4 yıl kalmıştır.

1871 yılında İstanbul'a dönen AGAH EFENDİ, ilk önce "Kocaeli Mutasarrıflığına" (*) daha sonra da Devlet Şûrası üyeliğine atanmıştır.

II. Abdülhamid'in Meclisi Mebusan'ı dağıttıktan sonra, aydın fikirli hürriyet taraftarı olanları sürgüne göndermeye başladı. AGAH EFENDİ de ilk önce Bursa'ya daha sonra Ankara'ya sürülmüştür.

1882 yılında affedilmiştir. Affedildikten sonra kısa bir süre için Rodos adası Mutasarrıflığına (*) daha sonra Midilli adası Mutasarrıflığına (*) getirilmiştir. Bu görevde bir yıl kaldıktan sonra Atina Büyükelçiliğine atanmıştır.

AGAH EFENDİ, Atina Büyükelçisi iken, 1885 yılında âni olarak ölmüştür. 53 yaşında ölen AGAH EFENDİ'nin cenazesi İstanbul'a getirilerek, Sultan Mahmut türbesinin bahçesine gömülmüştür.

Böylece ilk Türk pulunun AGAH EFENDİ zamanında 1863 yılında basılmış olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz.

Türk Filateli Tarihi:

1 — Damga ve Mühür Devri (1840-1863)

2 — Osmanlı Pulları veya Osmanlı Dönemi Pulları (1863-1921)

3 — Anadolu Pulları veya Osmanlı Dönemi Pulları (1920-1922)

3 — Anadolu Pulları veya Kurtuluş Savaşı Dönemi Pulları (1920-1922)

4 — Türkiye Cumhuriyeti Pulları veya Cumhuriyet Dönemi Pulları (1922 ve sonrası)olmak üzere 4 kısma ayrılır.

Puldan önceki devire "MÜHÜR DEVRİ", 1863 yılından 1921 yılına kadar geçen dönemde Osmanlı İmparatorluğu tarafından bastırılan pullara "Osmanlı Pulları", Kurtuluş Savaşı sırasında Ankara hükümeti tarafından bastırılan pullara "Anadolu Pulları" ve Cumhuriyet ilân edildikten sonra çıkarılan pullara da "Türkiye Cumhuriyeti Pulları" demekteyiz. Bugün halen çıkarılmakta olan posta pulları ise, Türkiye Cumhuriyeti Pullarının devamıdır.

** Mutasarrıf : kaymakamdan büyük,validen küçük idare amiri...*

YENİ ÇIKAN PULLAR

4.6.1980 tarihinde,"Çevre Sağlığı" konulu 4 pulluk ve 300.000 tirajlı bir anma serisi tedavüle çıkarılmıştır.Anma serisi, 2.5-1,7.5-1,15-1 ve 20-1 değerlerinde olmak üzere toplam,49 lira değerindedir. Serinin tedavüle çıkarıldığı,Ankara posta merkezinde ilk gün damgası uygulanmıştır...

YENİ ÇIKARILAN KIBRIS FEDERE DEVLETİ PULLARI

23.5.1980 tarihinde,"Europa Cept" konulu,2 pulluk bir anma serisi çıkarılmıştır.Tirajı 500.000 adittir, ilk gün damgası ise,Lefkoşe posta menkezinde uygulanmıştır...

"Çevre Sağlığı" konulu dört puldan oluşan anma serisi.

TAŞKIN AMCA

ANILAR gülmece tiyatro masal SORU-YANIT anılar TİYATRO fıkra

HAYVANLARDAN ÖĞRENDİKLERİMİZ

O gün bizimkiler erken geldiler. Oturma odasında karşı karşıya oturup şöyle tatlı tatlı sohbete başlamıştık.

Cenk:

— Taşkın Amca, dedi, bilmem hiç dikkat ettiniz mi?

— Neyi? diye sordum. Cem de ilgilenmişti:

— Neymiş o Cenk'çiğim? diye söze karıştı.

Cenk, oturduğu koltuğuna iyice yerleştikten sonra:

— Canım, dedi, o kadar meraklanacak bir şey değil... Bakın benim ilgimi çeken şey ne? Bize hep hayvanların çalışkanlıklarını örnek göstererek onlar gibi olmamızı önerirler.

Ben:

— Yoksa kızıyor musun buna? diye sordum... Biraz açıkla...

— Örneğin, insanlara karıncalar örnek verilerek onlar gibi çalışkan olmamız söylenir. Bütün yaz boyunca tahıl depolarına nasıl yiyecek taşıdıkları anlatılarak, tıpkı karıncalara benzememiz istenir.

Söze karıştım:

— Karınca ile ağustosböceğinin öyküsünde Lafonten, tüm insanlığa ders vermez mi? Yaz boyunca elinde sazıyla türküler çığırmakla ünlü ağustosböceğinin, kış gelip de her yanı kar kapladığı zamanki acıklı halini anlatırken, biz insanlara: "İşte bu karıncalar gibi olun, ağustosböceğinin durumuna düşmeyin!" demek isterler.

Cem:

— Lafonten haksız mı Taşkın Amca? diye sordu.

— Hiç de değil... Hayvan öykülerinden çıkarmamız gereken büyük dersler vardır.

Cenk:

— Bu örnekleri çoğaltabiliriz, diye konuştu. "Aslan gibi delikanlı" denilir birçok kişiler için... Aslanın gücünü, kuvvetini simgeler bu deyim. Gıdalarımıza dikkat ederek bir aslan gücü kazanmamız öğütlenir. Cem:

— Ya arılar, onlar da insanoğullarına önder olarak gösterilmez mi? Arı gibi çalışkan olmak öğüdü ta çocukluğumuzdan başlayarak, okulda da bizi izlemez mi? Hayata atıldığımız zaman da "arı gibi çalışkan olmak" düsturundan ayrılmamamız gerektiğini vurgulamaz mı her şey, herkes?

Ben:

— Yahu çocuklar, dedim, ne güzel bir konu seçtiniz bugün... Bravo... Çok beğendim... Evet, arılar çalışkanlık simgesidir. Hatta mühendislerimizin yakalarını süsleyen arı rozetleri değil midir?

Cenk, başlattığı konusunu bizim beğenmemizden hoşnut görünüyordu. Arkasına yaslandı ve:

— Ve acıklı bir fedakârlık örneği olarak da bize, ipekböceğinin kozasını ördükten sonra sularda haşlanarak insanlara ipek sağlayabilmek için kendisini nasıl feda ettiğini sık sık anlatmazlar mı?

— İyi bir örnek daha buldun Cenk, dedim, doğrudur. İpekböceğinin günlerce uğraşarak meydana getirdiği ipek kozasını elinden almak için, insanlar onları kaynar sulara atarlar... Ama hangimiz, kullandığımız ipekli giysileri giyerken bu olayı anımsarız. Hiçbirimiz... Durun, az daha hayvanların bize öğrettikleri en önemli bir konuyu unutuyoruz...

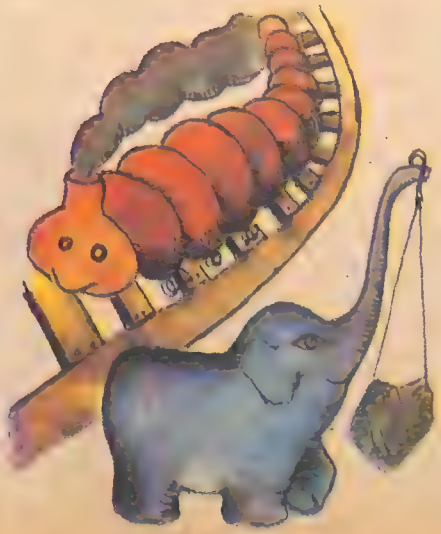

Cenk'le Cem ilgiyle bana baktılar ve:

— Hemen açıkla Taşkın Amca, dediler...

— İnsanlık, uçmayı kimden öğrendi? diye sözlerimi sürdürdüm. Kuşlardan değil mi? Bugün en ileri teknikle uçurduğumuz jet uçaklarına varıncaya kadar ilk uçma fikrini kuşlardan almadık mı? İnsanlar varolduklarından beri, kuşlar gibi havalarda uçmak için çırpınmış ve bu uğurda ne kadar insan yitirilmiştir.

Çocuklar:

— Güzel bir örnek bu Taşkın Amca, diye bağırdılar. Evet, insanlar uçmayı bir hayvan türü olan kuşlardan öğrendiler.

Cenk:

— Ama onları geçtiler, dedi... Aya ulaşmak bile havalara egemen olmak düşüncesinden doğmuyor mu?

Ben:

— Elbet Cenk, dedim... Uzay füzeleri de uçmanın en ileri aşaması... Yani çocuklar, şu beğenmediğimiz, hatta horladığımız tüm hayvanlar insanlara birçok şeyler öğretmişlerdir. Bu kesin değil mi?

Bizim ikiz yeğenler:

— Kesin! diye bağırdılar...

Cenk:

— Tırtıllar, bugünkü trenlerin ilk fikirleri olabilir, dedi. Cem de:

— Tırtıllar treni düşündürürse, filler güçlü çekicilerin ilk düşünceleri olamaz mı? dedi...

Ben:

— Yarasalar... Ya onlar acaba bize ilk radar fikrini vermediler mi? Gözleri olmayan yarasaların uçuşlarını, attıkları çığlıkların vurup kendisine dönmelerine, yani ses yansımasına borçlu değiller mi?

Cenk:

— Çok ilginç canım, dedi, biz hayvanlardan çok şeyler öğrenmişiz farkında olmadan... Ama, onlar galiba bizlerden hiçbir şey öğrenmediler...

— Evet çocuklar, maalesef öyle, bizler onlara hiçbir şey öğretmiş değiliz... Cenk gülerek:

— Haksızlık etme Taşkın Amca, dedi... Sirkleri unutuyorsun... Atlara, fillere selam vermeyi bile öğretiyorlar, yalan mı?

Bu örneğe hepimiz kahkahalarla güldük.

Öykü yarışmamızın sonuçları değişerek, Aslı Ak kardeşimizin öyküsü de birinci oldu...

NURAN

SINIFIMIZDA 48 kişiydik. Hepimiz değişik çevrelerden gelmiştik. Öğretmenimiz eğitsel kol çalışmalarına çok önem verirdi. Daha birinci sınıfta Gaziantep oyunlarını oynayan bir grup kurulmuştu.

Nuran'ın babası süpürge dikerdi. Süpürgeciye diktiği süpürgeler karşılığında para alırdı. Nuran'ın dediğine göre evde herkes süpürge dikermiş. Nuran'ın dersleri orta gidiyordu. Okuması çok iyiydi. Okuma yarışmasında birinci ve ikinci gelemiyordu ama üçüncü geldiği oluyordu. Nuran, okurken sesini çok güzel kullanırdı. Hepimiz onu can kulağı ile dinlerdik.

Okulun açıldığı ilk günlerdi. Bir arkadaşımız okula geldikten sonra hastalandı. Onu eve götürdüler. Eve giderken çantasını almayı unutmuşlar. O arkadaşımızın çantası ile Nuran ilgilendi. Hastalanan arkadaşımızın evini bilmediği için sora sora çantayı eve teslim etmiş. Üstelik o gün çok yağmur yağdığı için çok fena da ıslanmış.

Nuran'ın diğer kardeşlerinden ikisi evde babasına yardım ediyor, ikisi de okuyormuş. Birinci sınıfta olan kardeşi çok hastalıklı büyümüş. Biraz zayıf ve yüzü sarıydı. Yalnız öğretmeni Mustafa'yı çok seviyordu. Öyle sessiz duruyordu ama dersleri çok iyiymiş. Öğretmenine hep bahçeden topladığı çiçekleri getirirdi. Ne zaman olursa olsun okula giderken bir elinde çantası, bir elinde de çiçeğini sıkı sıkı tutardı. Biz bazen ona takılırdık. "Mustafa bugün de öğretmenimize biz çiçek verelim, şu çiçekleri bize versene" derdik. O hiç bize aldırmadan, "Kendiniz toplayın, vermem" derdi.

Bir gün Murat, okul bahçesinde koşarken düşmüş. Başı yarılmış. Nuran hemen koştu. Kardeşinin yanına gitti. Onu güzel güzel avuttu. Üzülmemesini, iyi olacağını söyledi. Murat, Nuran'ın konuşmalarından çok duygulandı. Ağlamasını kesti, ablasını sarılarak öptü. Nöbetçi öğretmenler, Murat'ın yarasını temizlediler. Güzelce bağladılar. Nuran'a izin vererek Murat'ı eve gönderdiler.

Nuranların mahallesinde Kız Meslek Lisesi vardır. Kız Meslek Lisesinin büyük bir spor salonu bulunur. Bu salonda zaman zaman programlar düzenlenir. Geçen yıl anaokulu öğrencilerinin rol aldığı şenliğin çok güzel olacağı söyleniyordu. İçeriye biletle girilecekti. Bir arkadaşımızın da annesi o okulda öğretmendi. Nuran'a bir bilet verdi. Nuran çok sevindi. Programın başlamasından iki üç saat önce gelip kapıda bekledi. Daha sonra öğretmen teyzeye konserve kutusuna dikilmiş bir çiçek getirdi. Öğretmen teyze çok sevindi. Ona iyi bakacağını söyledi.

Üçüncü sınıfın ilk döneminde beden eğitimi öğretmeni, ilkokullar arası kros yarışmaları için sınıfta seçim yapacağını söyledi. O hafta tüm sınıf bu seçime hazırlandı. Herkes bol bol koşuyordu.

Beden eğitimi öğretmenimiz, "Perşembe günü herkes eşofmanları ve lâstik ayakkabıları ile hazır olsun" diye haber gönderdi. Yarışmanın ilk elemesi sonuçlanacak diye çok sevinçliydik. Öğle teneffüsünde dersler başlamadan, sabahçılar henüz çıkmadan okul bahçesinde kendi aramızda koşuyorduk. Kızlardan en hızlı koşan Nuran oluyordu. Onun yanında Melike ve Didem koşuyordu. Ama hiçbiri Nuran'ı geçemiyordu.

Perşembe günü geldiğinde beden eğitimi öğretmeni, hepimizin eşofmanlarını ve lâstik ayakkabılarını kontrol etti. Getirmeyenleri yarışma dışı bıraktı. Nuran da yarışma dışı bırakılanlar arasındaydı. "Ben eşofmansız koşayım öğretmenim" dedi. Ama öğretmen kabul etmedi. Unuttuğu için onu ilgisizlikle karşıladı. Oysa Nuran'ın eşofmanı yoktu. Yarışma sonunda Melike birinci geldi. Hepimiz onu kutladık. Nuran da kutladı. Daha sonra her sınıftan seçilenler stadyumda yeniden yarıştılar. Melike okul ikincisi oldu. Atatürk Kır Koşusunda da bizim sınıftan seçilen arkadaş, beşinci sınıftaki ablayı geride bıraktı. Adapazarı sekizincisi oldu.

Tüm sınıf bu sonuca sevindik. Nuran yoksul bir aileden geldiği ve eşofmanı olmadığı için başarısını gösteremedi. Oysa o sınıfın en iyi koşan öğrencisiydi. Yarışmaya girebilseydi, mutlaka daha iyi bir derece alabilecektik.

ASLI AK

ABONE OLMA KOŞULLARI

Bazı okurlarımız bize mektup yazarak, dergimize nasıl abone olacaklarını soruyorlar... Abone koşullarını her sayı 3. sayfamızda yayımlıyoruz. Abone olmak isteyen okurlarımız herhangi bir İş Bankası şubesine giderek, abone tutarını "İş Bankası Cağaloğlu Şubesi" 150 numaralı hesaba gönderebilirler. Dileyen okurlarımız, abone tutarını posta havalesiyle "Milliyet Gazetesi, Satış Servisi Cağaloğlu, İstanbul" adresine de postalayabilirler. Bu işlemden sonra yukarıdaki adrese kısa bir mektupla abone tutarını ne yolla gönderdiklerini bildirmeleri de yararlı olur.

FIKRALAR

ÇOCUKLARIN DERTLERİ

Ali, arkadaşını düşünceli görünce nedenini sordu.

— Acaba sinemaya mı gitsem, oyun mu oynasam, yoksa ders mi çalışsam, bir türlü karar veremiyorum.

Ali gülümsedi:

— Ondan kolay ne var. Yazı tura at. Tura gelirse sinemaya git, yazı gelirse oyna, dikine gelirse otur ders çalış.

YİTİK SAYILMAYAN

Çocuk babasına çekinerek sordu:

— Babacığım, nerede olduğunu bildiğimiz bir şey yitik sayılır mı?

Babası yanıtladı:

— Hayır çocuğum.

— İyi öyleyse. Senin saatını biraz önce havuza düşürdüm...

ÇOCUK AKLI

Küçük Can annesinin karşısına dikilip:

— Anne bana çekiç verir misin? diye sordu.

— Ne yapacaksın çekici?

— Marangozluk yapacağım.

— Olmaz elini ezersin sonra.

— Ezmem anneciğim. Çiviye kardeşime tutturacağım...

RESİM DERSİNDE

Öğretmen, çocukların yaptıklarını inceliyordu.

— Necmi ben sana tren yap demiştim, sen yalnız rayları yapmışsın. Hani tren nerede?

Necmi:

— Yolda öğretmenim, geliyor.

UYKU HAPINI İÇMEMİŞ

Küçük kız, olduğu yerde horul horul uyuyan dedesini uyandırmaya çalışıyordu.

BABASI:

— Kızım neden uyandırıyorsun dedeni? diye sordu.

Kız üzüntülü:

— Uyku hapını içmemiş, onu içireceğim, dedi.

WHISTIK

YAZISIZ

TATİL

Türkçe öğretmeni kompozisyon ödevi vermişti. Konu: "En büyük arzunuz nedir?" idi. Ödev süresi bitince, öğretmen, kâğıtları topladı. Öğrencinin biri şu yanıtı vermişti:

"Tatil, tatil, tatil..."

PASTA

Enstitüye giden kız öğrenci, akşam sevinçle evine döndü.

— Anneciğim bize bugün pasta yapmasını öğrettiler, dedi.

Annesinin yüzü aydınlandı:

— Aferin. İyi öğrendin mi bari? diye sordu.

— Öğrenmez olur muyum? Hemen bir tane yaptım bile.

— Bravo. Nasıl olmuş, tadına baktın mı?

— Tatmak mı? Ne tatması anneciğim. Arkadaşlarım, hepsini bana zorla yedirdiler.

DİŞÇİ

Çocuk kapıyı çaldı ve karşısına çıkan hemşireye sordu:

— Doktor evde mi acaba?

— Ne yapacaksın doktoru?

— Dişimi çektirecektim de.

— Hayır evde yok.

— Aman ne iyi. Acaba bir daha ne zaman evde bulunmaz?

DOĞRU YANIT

Semih annesine:

— Ben sokağa oynamaya gidiyorum! dedi.

— O pantolonundaki yamalarla mı?

— Hayır, anneciğim, arkadaşlarımla...

Özellikle dağ sporlarının merkezi sayılan İsviçre yeni,ama güç bir sporun öncülüğünü yapıyor

KANO AKROBATLARI

DAĞ sporlarının, turizmin ülkesi İsviçre, aynı zamanda kano akrobatlığının da yaygın biçimde yapıldığı bir yerdir. Kano akrobatlığını başlatan Edi Heiz adlı ünlü bir kanocudur. 1972 Münih Olimpiyatları'na katılan Heiz, kendisini geliştirmek için kano akrobatlığı yaptığını söylüyor.

Heiz, akrobatlığa Zürih yakınlarındaki küçük ırmaklarda başlamış ve bunun için çok küçük bir kano bulmuş. Yaptıkları arasında parende atmak, dikine durmak, "boomerang" ve pek çok heyecanlı hareketler var.

Bu yeni tür sporu İsviçre'de yalnızca 50 kişi yapıyor. Normal kanolardan daha hafif ve dayanıklı kanolarla yapılan kano akrobatlığı gittikçe yaygınlaşıyor. Hatta bu alanda ulusal bir yarışma düzenlenmiş bile.

Yarışmacıların giysileri de çeşitli hareketler ve suya dayanıklı maddelerden yapılmış. Örneğin pantolonları dalgıçların giydikleri pantolon. Ceketleri ise su geçirmez maddeden. Başlarındaki özel şapkalar ise yarışmacıları darbelerden koruyor. Ayrıca her yarışmacının can yeleği giymesi koşul sayılıyor. Kayalarla dolu ırmaklarda kano akrobatlığı tehlikeli bir gösteri oluyor. Ancak kanocular gösterilerine başladıktan sonra seyircilerin solukları kesiliyor.

Bu resimlerde İsviçre'nin en gözde iki akrobatını gösteriler yaparken görüyorsunuz.

Kano sporu dünyada en çok Amerika'da ve Avrupa'nın akarsu bulunan ülkelerinde yapılır. Kano bir akarsu sporudur. Ancak durgun akarsularda kano yapılamaz. Akıntılı ve debisi fazla sular bu spor için çok elverişlidir. Kano küçük bir tekne ve tek kişinin kullandığı bir kürekle yapılır. Bu küreğin her iki yanı da kürek çekmek için elverişli biçimde yapılmıştır.

Kano, akıntısı fazla sularda yapıldığı zaman tehlikeli bir spordur. Kimi zaman hızlı sular kanoyu sürükleyebilir ve kayalara çarptırabilir. Bu yüzden büyük ırmaklarda bu sporu yapanın usta olması gerekir.

Yurdumuzda kano sporu hiç yaygın değildir. Oysa Türkiye, bu sporun yapılabilmesi için çok uygun akarsulara sahiptir. Özellikle Doğu Anadolu'daki Dicle ve Fırat ırmakları kanoculuk için oldukça elverişli sulardır.

Ayrıca bazı göllerimiz de bu spora çok uygun yerler olup, kollarını açmış kanocuları beklemektedir.

BİR KARİKATÜR

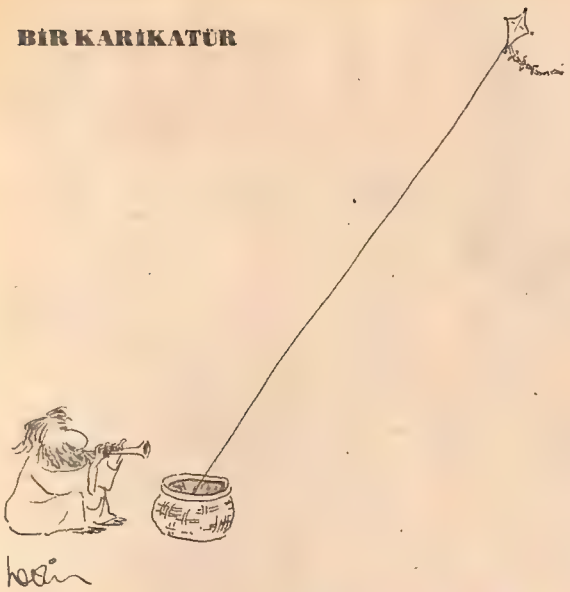

FOTO-ŞAKA

Öyle değil...Bardağı düz tutup içmen gerek...

KENDİMİZ YAPALIM

GEREÇLER

Yumurta biçiminde kâğıt toplar
Tavşanlar için 4 ve 5 cm. çapında yuvarlak toplar
Civcivler için 4.3 ve 2.5 cm. çapında toplar
İnce kurdela
Vernik ve boya
Keçe kalemi, çizim kâğıdı, renkli kâğıt, giysi parçaları, kuş tüyleri, plastik civciv ayağı, tutkal, iğneler, ağaç çubuklar, iplik.

● **TAVŞANLAR**

4 cm'lik topu (baş) 5 cm'lik gövdeye yapıştırın. Bir kibrit çöpüyle iki bölümü birbirine bağlayın. Eğer isterseniz tavşanın ayaklarını beyaz keçeyle kaplayın (resme bakın). Beyaz kâğıttan kulakları, dişleri ve elleri yapın, sonra gövdeye yapıştırın. Tavşanın yüzünü keçe kalemiyle çizin ve örneğin keçeden küçük bir burun yapın.

● **CİVCİVLER**

3 cm'lik topu (baş) 4 cm'lik topa yapıştırın (gövde). Ya da 2.5 cm'lik topla 3 cm'lik topu yapıştırın ve bir kibrit çöpüyle birbirlerine bağlayın. Bir plastik ayak satın alın ya da mukavvadan kesin. Gövdede plastik ayakların gireceği delikler açın ve sonra ayakları buralara yapıştırın. Civcivleri sarıya boyayın, gözlerini bir kalemle çizin ve bir kâğıt parçasından gaga yapın. Gövdenin yan taraflarında kanatlar için küçük delikler açın ve kuş tüylerini yapıştırın. Eğer isterseniz başka yerlere de bu tüylerden yapıştırabilirsiniz. Bir tek toptan uçan bir civciv yapın ve kanatlarından bir yere asın. Yumurtadan çıkan bir civciv yapmak istiyorsanız yumurta kutularını kullanın.

Tavşanlar

Civcivler

BİR AVUÇ HIRSIZ 13

yazan: nina bawden

WILLIAM AMCA'NIN KÖPEĞİ

JAMAIKALININ gülümsemesi tüm yüzüne yayıldı. Bu iş çok kolay olmayacak oğlum," dedi. "Yağmurluk giyen bir yığın adam vardır. Tabiî hüzünlü olan da... Eğer mutlu yüzlü bir adam olsaydı onu bulma şansın artardı. Bu ülkede demek istiyorum tabiî ki..." Müthiş bir şaka yapmış gibi kahkaha attı. "Onu neden arıyorsunuz?"

Sid'le birbirimize bakıştık. Bu soruya karşı ne yanıt vereceğimizi daha önce düşünmüştük. Aklıma ilk geleni söyledim: "Amcamdır." dedim. Birden delirdi ve çalıştığı uçak fabrikasından gizli çizimleri alıp kaçtı. Eğer polise söylersek amcamı bir casus sanıp deliğe tıkabilirler. Onun için, amcamı iş işten geçmeden bulup kâğıtları yerine koymalıyız. Aslında kötü bir casus değil, yalnızca zararsız bir deli. Yengem ne denli üzülüyor bilemezsiniz."

"Sanırım onu gördüm," dedi yavaşça. "Cumartesi günü onu gördüm. Gözlerinde gerçekten de deli bakışları vardı. Nereye gitti söyleyeyim mi oğul? Moskova'ya sadece gidiş bileti aldı."

O denli ciddî söylüyordu ki, neredeyse ona inanacaktım. Birden gülmekten yüzü aydınlandı. Elini bacağına vura vura bir güldü ki, hiç susmayacak sandım. Sesi boş istasyon binasında yankılanıyordu. O sırada bir trenin gara girmek üzere olduğunu görünce gözlerini elinin tersiyle sildi ve gar kapısına doğru yürümeye başladı. Bir yandan da başını iki yana sallayarak,

"Çocuklar, Allahın cezası çocuklar," diye söyleniyordu. Bu sırada da trenden inen yolcuların biletlerini topluyordu. Yolcuların adamın suratına garip garip baktığını gördüm. Onun neden ötürü bu denli sevinç olduğunu kestirememiş bir halleri vardı.

"Bu kadar komik olan nedir anlayamadım" dedim. Bayağı kızmıştım. "Pekalâ da doğru olabilirdi tüm söylediklerim..."

"Biraz inanılması zor bir öyküydü doğrusu," dedi Sid. "Keşki, adamın benim babam olduğunu, evden kaçtığını ve annemin ağlamaktan gözlerinin yumruk kadar şiştiğini söyleseydin." Biraz durakladı, sonra, "Zaten ben adam biletleri toplarken ona bakıyordum. Yalnızca biletlere bakıyor. Bileti verenlerin yüzüne bir kez olsun Bizim adamı da görmemiştir mutlaka."

"Yararı yok öyleyse" dedim umutsuzca.

"Hiç de öyle değil. Bu kadar kolay pes etme. Suratını da asma. Şimdi yapacağımız şey gidip amcam William'ı bulmak."

"O ne yapabilir ki?"

"Biliyorsun amcam "Güvenli Taşıma"da çalışıyor. Zırhlı bir araba içinde bankalara para taşıyor. Poliste bir yığın tanıdığı vardır..."

"Polise söyleyemeyiz," dedim kararlı bir şekilde.

"Eğer bitirmeme izin verirsen anlatacağım" dedi Sid. "Ninenden söz etmeden, amcam polislere söyleyebilir. Gribble gibi sağdan soldan para çalan birini tanıyıp tanımadıklarını sorar en azından. Polisin böyle suçlu listeleri vardır. Orada adamların tarifleri de bulunur. Sadece bu tipte bir dolandırıcı bilip bilmediklerini sorar. Biliyorsun adam etyemezdi. Bu da bize bir ipucu verebilir."

"Peki" dedim ama bu işi çok beğendiğimden değil de yerine önerebileceğim daha parlak bir fikrimin olmamasından ileri geliyordu.

"Çay saatinde gidelim," dedi Sid. "Amcam Pazartesi günleri erken çıkıyor işinden."

Sid'in amcasına giderken yolda Algy ile ötekileri gördük. Algy bir

çocuk arabasını büyük bir ciddiyetle sürüyordu. Arabanın içinde arka üstü yatmış, ağzından tükürük balonları çıkaran bir bebek vardı. "Bu George," dedi Rosie. "Bugün ne yaptığımı sormayacağını ama bebeği mutlaka gezmeye götürmem gerektiğini söyledi annem. Çünkü diş çıkardığı için canı acıyor ve avazı çıktığı kadar bağırıyormuş evde. Sokakta gezerse susacağını sanıyor annem."

Clio heyecanla, "Arabanın içine öteberi topluyoruz," dedi. "Şimdiden epey şeyimiz var. Hafta sonunda bunları satacağız."

Sid, bebeğin ayaklarının dibine doğru baktı ve "Bunlarla pek bir şey toplayabileceğinizi sanmıyorum," dedi. Birkaç eski fincan, deliği onarılmış bir tava, üç ya da dört şapka ve ölü bir kediyi andıran bir şey vardı arabada. "Bu gerçek bir kürk yakadır," dedi Rosie gururla.

Kürkü elime aldım. Bir garip kokuyordu ve üzerinde birçok delik vardı.

"Güveler," dedi Rosie. "Ama kahverengi bir iplikle tüm bu delikleri onaracağımdan kuşkum yok. Ne tür bir kürk olduğunu bilmiyorum yalnız..."

"Öküz" dedi Sid, "Tibet öküzü sanırım. Bildiğim kadarıyla sonuncusu bir milyon yıl önce ölmüştü. Belki bu biraz para toplayabilir." Sesi pek güvenli çıkmıyordu Sid'in...

"Aslında iyi bir tek şey almak için bir yığın işe yaramaz şeyi toplamak gerekiyor," dedi Algy. "Bir eve gittik. Adam bize eğer taşıyabilirsek koskoca bir piyano vereceğini söyledi. Bunu taşıyamayız tabiî ki. Ama rastladıklarımıza sorarız. Belki bir isteyen çıkar. O zaman biz de komisyonumuzu alırız."

Algy'ye kuşkuyla baktım, "Bunları kimin için topladığınızı söylüyorsunuz kuzum?"

"Yaşlılar için" diye yanıtladı Algy. "Aslında biraz doğru sayılır bu değil mi?" Saatine baktı ve heyecanla, "Haydi kızlar," dedi, "Çay saatinden önce Akasya Caddesine gitmemiz gerek."

Yolun ucunda kayboldular. Biraz kıskanmadım değil onları doğrusu. Gribble'ı aramaktansa bu eşya toplamak bana daha çekici gelmişti.

William amcanın kapısını çalmamızla, korkunç bir köpek havlaması duymamız bir oldu. Kanımın damarlarımda donduğunu duydum. "Sakın korkma," dedi Sid. "Bu Jake'dir. Bir sineği bile incitmez o..."

Camlı kapının arkasından kocaman bir köpek görüntüsünü sezdim. Birisi "Yavaş ol Jake, yavaş," dedi sonra da "Kimdir o?" diye seslendi.

"Benim amca," dedi Sid.

"Ha, sen misin?"

Kapının arkasından birtakım zincirlerin çekildiğini duyduk.

Sid, "Hırsızlardan korkuyor," diye fısıldadı.

Ağzım bir karış açık kaldı. "Hırsızlardan mı korkuyor? Hani zırhlı araba kullanıyordu?" dedim.

"Belki de ondandır," diye yanıtladı Sid.

Kapı açıldığı zaman Sid'in amcasının korkmasının ne denli anlamsız olduğunu gördüm. Şimdiye dek gördüğüm adamların en iriyarısıydı. Bay Puttock gibi şişman değildi ama göğsü bir gorilinki kadar vardı.

"Sizi beklettiğim için üzgünüm," dedi. "Zamanımızda çok dikkatli olmak gerekiyor."

Bizi küçük bir holden geçirerek bir oturma odasına aldı. Jake, ocağın kenarında duruyordu. Şimdiye dek gördüğüm hiçbir köpeğe benzemiyordu. Kalın ensesindeki tüm tüyler dikilmişti.

William amca, köpeğe baktığımı gördü. "Çoban köpeği kırmasıdır. Ama bir bebek kadar zararsızdır," dedi.

"Hadi Jake," dedi Sid. "O benim arkadaşımdır. Git okşa onu..."

İleri doğru bir adım atıp durdum. Biraz sonra bir kaplanı okşayacaktım.

"Ona alışacaksın," dedi William amca. "Bir numara görmek ister misin? Bana mendilini ver!"

Biraz buruşuk olan mendilimi verdim. Sid oturup bir ayakkabısını çıkarttı. William amca, bunlara kendi terliğini de ekleyerek odanın ortasına yere koydu. "Bak şimdi!" dedi.

Jake gidip bu yığını kokladı. "Hadi Jake, bunları sahiplerine ver!" dedi William amca.

Jake benim mendilimi alıp bana getirdi, Sid'in ayakkabısını önüne bıraktı ve terliği William amlcanın kucağına koydu. Sonra da kuyruğunu sallayarak bir şey beklermiş gibi durdu. William amca kocaman bir kahkaha attı ve masanın üzerindeki şekerlikten bir çikolata parçası alarak Jake'e verdi. Sonra şekerliği Sid'e ve bana uzattı.

"Nedir sorun Sid?" diye sorunca ağzım açık kaldı. Herhangi bir sıkıntımız olduğundan söz edecek zaman olmamıştı. O zaman birden Sid'in amcasının tıpkı benim nineme benzediğini anladım. Çünkü benim ninem de ona söylemeden sıkıntıda olduğumu anlar.

HAFTAYA: ÇAVUŞ ANDREWS

DÜNYANIN DAMINDA YAŞAYANLAR

Himalaya'ların üzerinde yer alan, ''Tacikistan'' dünyanın en yüksek ülkesidir. Bütün yıl boyunca karların eksik olmadığı ülkenin yaşayış biçimi çok ilginçtir

ESKİ YUNAN'DAN ÖYKÜLER

NERGİS

Nergis, nehir tanrısı Sifis'in oğluydu ve güzelliğiyle övünürdü. Kadınlar ona bayılırlar ama o hiçbirine yüz vermezdi. Eko (Yankı) adlı genç bir su perisi, Nergis'in soğuk davranışlarına kırıldı ve geride yalnız sesini bırakarak ortadan kayboldu.

Bu olay, diğer tanrıları kızdırdı. Tanrılar Nergis'i cezalandırmaya karar verdiler. Onu, suda gördüğü kendi yüzüne aşık olmakla suçladılar ve ömür boyu kendi yüzünü gördüğü suyun başından ayrılmamaya mahkum ettiler. Kendi yüzüne aşık olan Nergis, ölünce bir çiçeğe dönüşerek bugün bildiğimiz Nergis çiçeğini oluştururken su perisi Eko'nun bıraktığı sesler de yankıları meydana getirdiler.

ASYA'da Hindu Kuş, Himalaya ve Tiyan Şan dağlarının buluştukları yörede Tacikistan Cumhuriyeti yer alır. Tacikistan, Sovyetler Birliği'ne bağlı cumhuriyetlerden birisidir. Tacikler, belki de dünyanın en yüksek yerinde yaşayan insanlardır.

Kar bütün yıl boyunca bu dağlardan eksik olmaz. Vadilerde iklim yazları yarı tropikaldir. Dağlardaki ormanlarda ayılara, daha aşağılara indikçe kaplanlara rastlanır.

Taciklerin tarihi yüzyıllar öncesine uzanır... Dilleri komşu Afganistan'da konuşulan bir çeşit Farsçaya benzer.

Taciklerin tarihi istilalar, savaşlarla doludur. Bunun başlıca nedeni yaşadıkları bölgenin Hindistan, Çin ve Rusya arasındaki ana kervan yollarının kesiştikleri bölgede olmasıdandır. Bu değerli bölgeyi ele geçirmek isteyen kavimler sürekli olarak işgal etmişlerdir. Tacikler ancak yüzyılımızın başında kendi özerk cumhuriyetlerini kurabilmişlerdir. Bugün Tacikistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nde kendilerinin yanı sıra Özbekler, Tatarlar, Ruslar, Araplar, Ukranyalılar, Kazaklar ve Kırgızlar da yaşamaktadır.

1921 yılında Tacikistan'ın cumhuriyet olmasından sonra Asya'nın bu uzak köşesinde büyük değişiklikler olmuştur.

Bu değişiklikler Tacik kadınlarının üstünde de çok etkin olmuştur. Eski zamanlarda bir kız çocuğu doğuran bir Tacik kadınına "Bir taş doğursan daha iyi olurdu hiç olmazsa kaldırım yapmakta kullanılırdı," gibi sözler söylemek alışkanlıkmış. Tacik kadınları, yüzlerini parandja denen bir tür peçeyle örtmek zorunda kalırlarmış. Şimdiyse durum tümüyle değişmiş durumdadır. Tacik kadınlarının büyük bölümü toplumun çeşitli kesimlerinde

Bir Tacikli gitarını akort ediyor (solda)... Tipik bir Tacikli yüzü (altta)...

çalışmaktadırlar.

Yalnızca Tacikistan yöresinde 1917 yılından önce tüm Rusya'da üretilen elektriğin altı katı üretilmektedir. Bu da Asya'nın bu yüksek yöresinde sanayiin ne kadar geliştiğini göstermektedir. Tacikistan'da üretim büyük ölçüde tarıma dayalıdır. Büyük çiftliklerde pamuk, buğday ve meyva yetiştirilmektedir.

Tacikler geleneklerine çok bağlı olduklarından şehirlerin ceddelerinde modern Avrupa giysilerinden çok kendi geleneksel giysileri satılmaktadır. Çanak çömlekçilik, el işlemeciliği ve öteki zanaatlar günümüzde de sürmektedir.

Dushanbe'de bir pazar (sağda). Geleneksel giysileri içinde çocuklar (altta)...

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayımlayalım...

- ERSAN YEŞİLYURT: Yaşım 12. Artist ve futbolcu resimleri biriktiririm. Boş zamanlarımda kitap okurum. Görmediğim yerleri görmek isterim. Adres: Yıldırım Mah. Kuşdili Sok. No: 27 LÜLEBURGAZ
- SERBÜLENT TAŞKIN: Yaşım 12. Pul ve kart koleksiyonu yaparım. Futbol oynamayı ve seyretmeyi çok severim. Adres: Küplüce Yolu Tunca Ap. 19D:1 B Blok Beylerbeyi-İSTANBUL
- OKAN İSTİ: Yaşım 12. Resim yapmayı, müzik dinlemeyi seviyorum. Yabancı pul ve para biriktiriyorum. Dergi okurlarıyla yazışacağım. Adres: 518 Sok. 18 Kat: 3 Şirinyer-İZMİR
- ATİLLA KAYA: Yaşım 14. Şiir yazarım, voleybol oynamayı çok severim. Yazışmak istiyorum. Adres: Mareşal Çakmak Mah. Ankara Cad. No: 156 Sincan-ANKARA
- AKIN KRAL: Yaşım 8. Kitap okumayı, resim yapmayı, şiir yazmayı severim. Yazışmak istiyorum. Adres: Dumlupınar Mah. Yeşilyol, Dumlupınar Ap. 22/16 AFYON
- ALİ MURTEZA: Yaşım 13. Müzik dinler, kitap okur, pul biriktiririm. Yazışmak istiyorum. Adres: Azizmahmutoğulları Cad. Genç İpekçi Ap. D:4 Yenişehir-DİYARBAKIR
- YÜKSEL SAMİ: Spor yapmayı ve müzik dinlemeyi severim. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum. Adres: Kurtağa Çeş. Cad. 88 Kat: 5 Karagümrük-İSTANBUL
- BİROL ANAR: Yaşım 14. Kitap okumayı, film seyretmeyi, müzik dinlemeyi çok seviyorum. Yaşıtlarımla yazışacağım. Adres: Sarıgöl Hamam Cad. No: 3 Gaziosmanpaşa-İSTANBUL
- HASAN ERGİN: Yaşım 10. Kitap okumayı, resim yapmayı severim. Dergi okuru arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Meşrutiyet Mah. Melek Sok. No: 14 Nişantaşı. Şişli-İSTANBUL
- ULUÇ YEĞİN: Yaşım 11. Boş zamanlarımda müzik dinlerim, televizyon seyrederim. Pul biriktirmeyi, sporu, para biriktirmeyi severim. Yazışmak istiyorum. Adres: Mithatpaşa Cad. Yalı Durağı No: 48 Manzara Ap. Kat: 7 D:13 İZMİR
- ALP GÖKSEL: Yaşım 10. Pul ve kart biriktiririm. Kitap okumayı çok severim. Yazışmak istiyorum. Adres: 3. Aydın Sok. Lefkoşa-KIBRIS
- ERCAN UYSAL: Yaşım 11. Kitap koleksiyonu yaparım. Futbol ve voleybol oynarım. Yazışmak istiyorum. Adres: İstasyon Mah. Irmak Cad. D:4 SAMSUN
- EMRAH KATILI: Yaşım 11. Boş zamanlarımda kitap okumayı, sinemaya gitmeyi severim. Yazışmak istiyorum. Adres: Akın Cad. 35/2 Yenimahalle-ANKARA
- VEFA TOROSLU: 14 yaşındayım. Boş zamanlarımda kitap okur, TV seyreder, sinemaya giderim. Yazışmak istiyorum. Adres: İstiklâl Cad. Kültür Ap. 118-B D:33 SAMSUN
- ALTUĞ KARAKÖSE: Yaşım 13. Futbolu ve kart biriktirmeyi severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Pamuk Eczanesi Çine-AYDIN
- MUSTAFA ŞEN: Yaşım 15. Boş zamanlarımda mani yazarım, fotoğraf çekerim. Hayvanlara büyük ilgi duyarım. Spor yapmayı ve kitap okumayı severim. Müzik dinlerim. Yazışmak istiyorum. Adres: Yediler Mah. Keçeciler ağa Sok. No: 13 KONYA
- MEHMET ŞENÇOBAN: Yaşım 13. Boş zamanlarımda kitap okur, müzik dinlerim, spor yaparım. Hayvanlara karşı ilgim büyüktür. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Arablan Mah. Büyük Sinan Cad. Mekkare Sok. No: 1 KONYA

OKURDAN OKURA

KEDİM

Gözleri bir cam parçası,
Tüylü postu bir halı gibi,
Hele uzun bıyıkları,
Sivri birer çalı gibi,
Tırmanır ağaçlara,
Babasının malı gibi.

SERRA TUNAMAN

OKULUM

Benim güzel okulum
Sevinç doluyor içim
Neşe doluyor içim
Benim güzel okulum.

Benim güzel okulum
Her gün ders çalışalım
Gel arkadaş okuyalım
Benim güzel okulum.

AYŞE ÖZKAPU

BENİM ANNEM, GÜZEL ANNEM

Sabah erkenden kalkar
Hizmetimizi görür
Hiçbir zaman bize kızmaz
Bir suç yapsak affeder
Benim annem, güzel annem.

Babam para kazanır
Annem bize bakar
Karnımızı doyurur
Üstümüzü temizler
Benim annem, güzel annem.

RAHİME ÖZTÜRK

SÖĞÜT DOLU YURDUM

Benim söğüt dolu yurdum
Söğütlerinden akan güzellik
Canım güzel kokulu söğütlerim
Benim söğüt dolu yurdum.

Senin hep güzel olmanı
Hep senin güzel kokmanı
Senden diler, senden beklerim
Benim söğüt dolu yurdum.

Senden güzel var mı?
Senden güzeli bu dünyada
Var mı neşene neşe katacak
Benim söğüt dolu yurdum.

Artık yeşillendirdin
Artık bu yurdu
Senin altında oturup eğlenmeyi
Benim söğüt dolu yurdum.

İLKNUR ALIR

OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, resimlerinizi, öykülerinizi, kısa yazılarınızı ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz...

YAZ

Yağmurlu karlı günler bitti.
Göçmen kuşlar geldi.
Anne serçe yavrusuna ninni söyledi.

Karıncalar durmadan çalışıyor.
Yuvasına yem taşıyor.
Yaz gelince herkes sevinip cosuyor.

İPEK GÜRSOY

YARAMAZ YILDIZ

Her gece bir yıldız çıkıyor batıda
Pırıl pırıl parlıyor havada
Rengi beyazdan da beyaz
Hava ayaz mı ayaz.

Bir yandan rüzgâr eşiyor
Evlerin kiremitleri uçuyor
Yine fırtına koptu dışarıda
O yıldız gülümşüyor batıda

Işık gibi yanıp şönüyor
Gözlerimi kamaştırıyor
Etrafına pür neşe saçıyor
Geceme bir gece katıyor.

Bir şağa kayar, bir şola
Fırıl fırıl oynar havada
Hiç durmaz yerinde
O yaramaz yıldız.

HATİCE TÜRKEKGİN

TÜRKİYEM

Üç tarafı denizle çevrili
Her tarafı yeşilli
Var mı dünyada bir eşi
Var mı ondan güzeli.

İştanbul'u dünyanın gözbebeği
İzmir'i Ege'nin incişi
Ankara kurtuluşun şimgeşi
Burşa'şı, Adana'şı, Rize'şi.

Tarihi güzellikleri denizi, güneşi
Turiştik beldeleri
Kapadokyaşı Efeş'i
Gümüldür'ü, Kuşadaşı.

En ufak köyü en büyük şehri
Doğuşu, batışı, Ege'şi, Marmara'şı
Var mı dünyada bir eşi
Var mı ondan güzeli.

AYŞE YETİŞTİREN

OKURDAN OKURA

ANIT DOLU YURDUM

Efes, Bergama, Selçuk,
Pamukkale, Mevlana
Dünyada yok bir tane
Anıt dolu yurdum.

Ürgüp'te peri bacaları

Selçuk'ta Artemis tapınağı
Cennet, cehennem çukurları
Anıt dolu yurdum.

Bu yurdun adı Türkiye
Var mı dünyada bir tane
Anıt dolu yurdum.

MUSTAFA TOSUN

ANNEM

Elleri pamuk,
Yüzü yumuşacık.
Beni seven,
İyi kalpli olan
Sevgili anneciğim.

Küçükken besledin beni,
Yıkayıp giydirdin beni.
İyi kalpli olan
Sevgili anneciğim.

Bütün yaramazlıklarıma
Katlanıp, gene de sevdin beni.
Benim iyi güzel,
Kıymetli anneciğim.

SERPİL BARENGİ

OKURDAN OKURA

ÇOCUK

Çocuğum ben 5 yaşında
İsterim hep çikolata
ama gelmez ele para,
Alayım bir çikolata.

Zengin olsam bu yaşımda,
Yesem her gün çikolata,
Dişlerim olur kapkara,
Dişsiz kalırım ben sonra.

Rüyalarım hep kapkara,
Hani gerçek olsa rüya,
Ne güzel olurdu dünya,
Hayallerim gerçek olsa.

Zengin olman neye yarar,
Kalbimde iyilik olmazsa,
Zengin fakir hep bir olsa,
Çikolata gelmez akla.

SEVİM AY

EVİMİZ

Küçük odalı,
Tahta tabanlı,
Beğenmeseniz de evimizi,
Yine bizim evimiz.
Dış görünüşüne aldanmayın
İçi sıcacık sevgiyle dolu,
Hele tavanı aktarılsın,
Penceresine küçük kuşlar konsun,
O zaman bakın evimizin keyfine.
Sabah olur, akşam olur, sıcacıktır,
Evimiz.

NİLGÜN DİRİK

Resim : EDİP GAZİOĞLU

TÖBANK

DOSTLUK VE KARDEŞLİK
YAZIM YARIŞMASI
kitabını şubelerimizden
ücretsiz isteyebilirsiniz.

ÇİZGİ 18 60 97 - 18 79 52

BİP®

Bip bip, bip. . . . bip. . . .
Çocuklar sizinle tanışalım.
Bip benim adım.
Yeni ve üstün yapıştırıcıyım
Size biraz özelliklerimden söz edeyim.
Ambalajım, özel plastikten yapılmıştır.
Dayanıklı, esnektir.
Beni patlatamazsınız.
Kapağım tüpümün ağzını iyice kavrar.
Kapalıyken havayla temas etmem.
Bu yüzden kurumam.
İsterseniz akarım, isterseniz akmam.
İstemediğiniz yere asla bulaşmam.

Benimle zevkli çalışırsınız.
Plastik yapıştırıcıyım,
Kuruyunca şeffaflaşırım.
Bundan sonra birlikte olacağız.
Pamuk Prenses ve Yedi Cücelerim'den
dilediğinizi alın.
Masal serisini tamamlayın.
Boşalan tüplerimi sakın atmayın.
Birlikte neler neler oynayacağız.

BİP
"yeni ve üstün yapıştırıcı"

DENGE A.Ş. Abdülhakhamit Cad. 16/5 TAKSİM Tel: 44 64 24-43 70 12-44 61 36

ASA

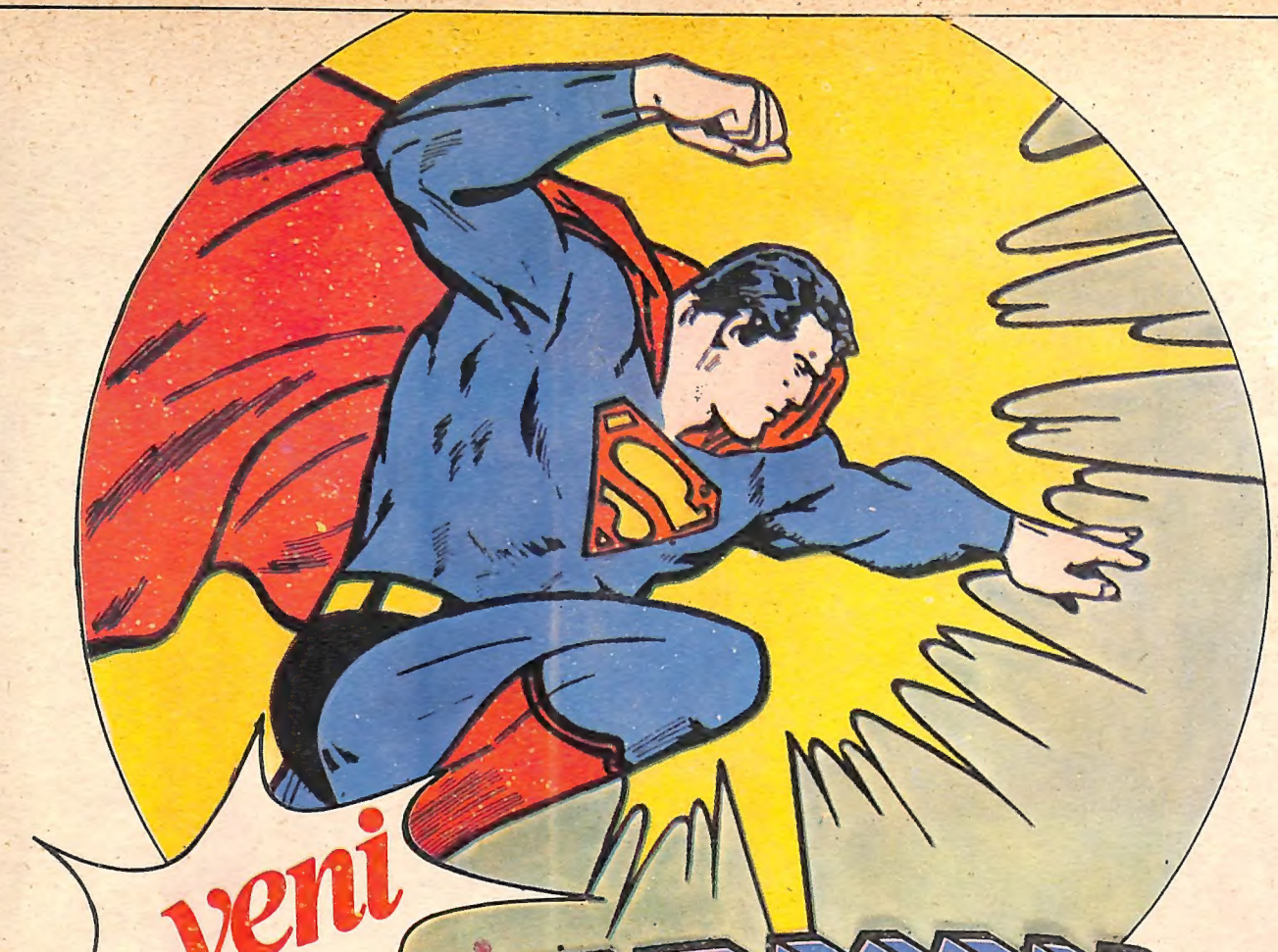

yeni

SUPERMAN©

BALONLU ÇİKLET

Karikatürü Balonu Tadı **SUPER**

SUPERMAN'in yepyeni serüvenleri SUPERMAN çikletlerinde!